ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5029 — ՕԳՈՍՏՈՍ 20/2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1902 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 28 ՋԷՄԱԶԻ ԻԻ, ԷՎՎԷԼ 1320 — ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5029

در علیه ده غلطه ده آره‌ول غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որեւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈՂԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրգ.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդագ կը վճարեն:

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ. 20 — 20 ՓԱՐԱ. 20

ՆԱԽԱՊԱՇԱՐՈՒՄ ՄԸ

Կայս. Բժշկական Ընկերութիւնը հայերէն օրաթերթերուն ալ ղրկած էր թարգմանութիւնը իր շատ կարեւոր մէկ Հրահանգին՝ յղի եւ ծննդաբեր կանանց նուիրուելիք խնամքներուն ու հասցուելիք դարմաններուն նկատմամբ, որ ամէն ուշադրութեան արժանի էր, ծնողքներուն եւ ամուսիններուն համար մասնաւորապէս: Այդ հրահանգին մէջ կէտ մը կար, սակայն, որ յղութեան ու ծննդաբերութեան պարագաներէն դուրս ալ, իր կարեւորութիւնը ու նշանակութիւնը ունի. —այն է, որ եւ է հիւանդութեան, մարմնական որ եւ է տկարութեան առթիւ՝ բժիշկ կանչելու պէտքը: Վասն զի, հակառակ դիտութեան ու բժշկութեան նըկատմամբ եղած լրագրական օգտաչատ հրատարակութեանց, մեր ընտանիքներուն մէջ փոքր թիւ մը չեն կազմեր անոնք որոնք առանին դեղերով, աւանդաբար սորուած դարմանումներով ո՛չ միայն ներքին հիւանդութիւններ բժշկելու կը յաւակնին, այլ մինչեւ իսկ վիրաբուժական հիւղին վերաբերող պալարներ եւ այլն: Տգէտ ու նախապաշարուած միտքերու ստեղծած այս բարքերը, փոխանակ տեղի տալու բժշկութեան ըրած յառաջիմութիւններուն առջեւ, կը մնան իրենց նախնական վիճակին մէջ՝ ամէնէն վնասաբեր հետեւանքները ունենալով առողջապահի տեսակէտով: Նոյն իսկ ատեն ատեն Ներքին Լուրերու շարքին մէջ երեւցող այն իրական պատմութիւնները, —թէ այս ինչ թաղին մէջ հիւանդ աղջիկ մը մեռեր է՝ կամ այն ինչ թաղին մէջ հիւանդ ծերունի մը քիչ է մեռցեր որ պիտի մեռնի եւ դեռ... գաղտնի բժշկութիւն ընող մարդու մը կամ կնոջ մը ինքնաստեղծ դեղերուն պատճառաւ, թէ այս վերջինները ձեռնտու իշխանութեան կողմէ պատիժի եւ տուգանքի ենթարկուած են,— չեն հակադրեր ակնարկուած նախապաշարումներուն վրայ եւ ընտանիքներ կան որոնք կը հրապուրուին այդ կարգի դարմանումներէ եւ կը խորշին բժիշկներէն: Աղքատութիւնը արդարացուցիչ առարկութիւն մը չէ այս կարգի անձերուն համար, որովհետեւ՝ նախ որ կեղծ բժիշկները ճշմարիտներէն աւելի ծախքի կ'ենթարկեն իրենց հիւանդները, արտառց պահանջումներ ընելով. յետոյ, չիկայ Պոլսոյ մէջ թաղ մը ուր աղքատ հիւանդ մը ձրի բըժիշկ չգտնէ, առանց հաշուելու Աղքատախնամները որոնք անագին ծառայութիւն մը կը մատուցանեն այդ տեսակէտով: Դեռ քանի մը օր առաջ հրատարակուեցաւ Դուժդաւուն Աղքատախնամին տեղեկագիրը, ուսկից կ'երեւայ որ այդ մարմինը՝ տասներեք ամսուան միջոցի մէջ՝ 912 հիւանդ դարմանել տուած է ձրիաբար. Բերայի Աղքատախնամին հայթայթած ձրի դարմանումները ակէ պակաս թիւ մը չեն կազմեր ապահովապէս: Նոյնպէս ուրիշ Աղքատախնամներ, իրենց թաղերուն բաշխմարդութեան համեմատութեամբ: Եւ սակայն, եթէ մէկը հետաքրքիր ըլլար պրպտելու, նոթագրելու թէ ո՛րքան անհատներ ու ընտանիքներ կան որոնք «ինկան դեղերու» նախապատութիւն կուտան, պղտիկ թիւ մը չը պիտի ունենար իր առջեւ:

Այս նախապաշարումը աւելի տարածուած է անշուշտ գաւառներու մէջ, թէեւ ամէն գաւառային քաղաք, գիւղաքաղաք, եւ նոյն իսկ մեծ գիւղերը ունին իրենց բժիշկները: Կը պատահի շատ անգամ որ, նոր սկսած հիւանդութիւն մը, շուտով բժշկելու հակամէտ, ինքնակոչ դարմանողներու ձեռքով սատկանալէ, հիմնուելէ եւ ետքը միայն դիմում կ'ընէ բժշկին, որուն դերը կը դժուարանայ եւ երբեմն ապարդիւն կը դառնայ իսկ: Այդ «ինքնակոչ»ները, կիներ սովորաբար, անխըղճութիւնը առաջ կը տանին երբեմն — քանի մը դրուշ չտեսնելու համար — մանաւանդ ուժգնապէս կը տրտփէր:

Նոյն պահուն, յանդին ձիչ մը լսուեցաւ կնոջ ներսէն եկաւ. քանի մը ճիւղեր շարժեցան ու մարմնոյ մը խուլ անկումը լսուեցաւ մեծակայքը:

—Ինչ աղմուկ է ատիկա, հարցուց Լօրանս զարմացած ու անարեկած: Մենք երկու քայլ անոնցմէ մէկը կայ:

—Այո՛, մէկը որ տառապալին կը մեռնի, բաւ Թիպիւրս, տխուր նախազգացում մը ունենալով:

Ու դէպի ցանկապատը խոյացաւ. Քանի մը վայրկեանի խուզարկութիւններէ յետոյ, գետնին վրայ տարածուած կին մը նշմարեց, իր ձեռքերուն մէջ բռնած ճիւղ մը, որուն ուղած էր կրթնիլ: Այդ կինը Մարիանիքն էր: Թիպիւրսի կոչին վրայ, տիկին տը Թրէանն փութաց ու ջանաց սթափեցնել մանկամարդ աղջիկը որ նուաղած էր: Մարքիզուհին ջանքերը ի դերեւ ելան:

—Մէ՛ երկինք, մինթէ մեռած է, բաւ տը ուժգնապէս կը տրտփէր:

Նոյն պահուն, յանդին ձիչ մը լսուեցաւ կնոջ ներսէն եկաւ. քանի մը ճիւղեր շարժեցան ու մարմնոյ մը խուլ անկումը լսուեցաւ մեծակայքը:

—Ինչ աղմուկ է ատիկա, հարցուց Լօրանս զարմացած ու անարեկած: Մենք երկու քայլ անոնցմէ մէկը կայ:

—Այո՛, մէկը որ տառապալին կը մեռնի, բաւ Թիպիւրս, տխուր նախազգացում մը ունենալով:

Ու դէպի ցանկապատը խոյացաւ. Քանի մը վայրկեանի խուզարկութիւններէ յետոյ, գետնին վրայ տարածուած կին մը նշմարեց, իր ձեռքերուն մէջ բռնած ճիւղ մը, որուն ուզած էր կրթնիլ: Այդ կինը Մարիանիքն էր: Թիպիւրսի կոչին վրայ, տիկին տը Թրէանն փութաց ու ջանաց սթափեցնել մանկամարդ աղջիկը որ նուաղած էր: Մարքիզուհին ջանքերը ի դերեւ ելան:

—Մէ՛ երկինք, մինթէ մեռած է, բաւ տը Թրէանն յաւարտ մը տուաւ ու զիտական հակողութեան մը չրջանակը պարուրելու զատկներու այլամէտ ձգտումները:

Հակողութեան այս պարտականութիւնը ծանրանալով ծնողքին վրայ, դիւրին է մտածել թէ, անոնք ինչ լայն ու խոնարհական ոգի մը, լեցուն հեղինակութիւն մը, ու ազդեցիկ վերաբերում մը ունենալու են հանդէպ իրենց մանկան, որ ճերմակ էջ մը, դիւրաձոյլ կաղապար մը ու դիւրամէտ հոսանք մին է, ամէն տեսածները դերազանցապէս ընդօրինակելու տրամադիր:

* * *

Եթէ յետադայեաց ակնարկով մը անդրադառնանք հին Յունաստանին, այն Թաղէսներու, Սողոններու, Սոկրատներուն, Դեմոսթենէսներու եւ Լիկուրգոսներու հայրենիքին, եւ ուսումնասիրենք անոր դատարակութեանպատմութիւնը, պիտի տեսնենք որ, այդ օրէնսդէտներու, փիլիսոփաներու ու հռետորներու երկրին երկու ներկայացուցիչ քաղաքներուն՝ Աթէնքի եւ Սպարտայի մէջ, ուր եօթը տարեկանէն սկսեալ, հասարակային կրթութիւնը Պետութեան համար իբրեւ էական պարտականութիւնը սահմանադրուած է, դարձեալ յունական խնամատարական դպրոցին երկու կարեւոր ճանապարհները, ասատածային Պղատոն, եւ անոր ամենահմուտ աշակերտը, տրամաբանութեան հայրը՝ Արիստոտէլ կը պահանջէին որ, եօթը տարեկանէն առաջ ալ, երբ մանուկներու բարոյական ու ֆիզիքական հոգածութիւնը ծնողքներուն կը վերաբերի, դարձեալ պետութեան բարձրագոյն հսկողութեան եւ աչալուրջ խնամարկութեան առարկայ ըլլայ: Որպէս զի, այդ նախնական տարիներուն մէջ, երբ մանկանց մէջ կը սկսի փթթիլ իրենց զեղագային ու ժառանգական յատկանիշերը, ու երբ անոնց զգայնութիւններուն յարակրկնութեամբը, ուսկական սովորութիւնները կ'արմատանան, ու անջնջելիութեան հանգամանքով անոնց կեանքի պայմաններուն հետ կը նոյնանան, չըլլայ թէ անկարող, անհոգածու ծնողքներու անգիտակից հակողութեանը տակ զառածին, որով դաստիարակութեան խեղաթիւր, մարդուն հոգեկան ու ֆիզիքական կարողութեանց եւ զեղեցկութեանց ներդաշնակ զարգացումը, կամ ըստ Հերպերթ Սպենսրի, կատարեալ կեանքի պատրաստութիւնը, դատելիի կամ թերակատար մնայ:

Այս տեսութեան մէջ մանկապարտէզի ծրագրին յղացումը չի՛ նշմարուիր կատարելապէս:

Հին ժամանակներու մէջ, ծնողական դաստիարակութեան կարեւորութիւնը գեղեցիկ ապացոյց մը չէ՞ մթթէ Կրեսսոսի եւ Սողոնի խօսակցութիւնը:

Կրեսոս, երբ իր անսպառ ու անհաշիւ հարստութիւնը ու փառքին բարձունքէն, Սողոնին կը հարցնէր. «Դուն շատ տեսեր ճանապարհորդեր ես, շատ բան տեսեր ու լսեր ես, չխտակն ըսէ, ինձմէ աւելի երջանիկ մարդ մը տեսած ունիս տեղ մը»: «Ինչպէս չէ, հանդարտութեամբ պատասխանեց Սողոն, Աթէնքի մէջ քաղաքացի մը կայ, Թելլ անունով, որ նախանձելի երջանկութիւն կը վայելէ»: Կրեսոս դժկամակեցաւ, անոր համար, որ խմաստունը, հասարակ քաղաքացի մը, իրմէն դերազանց կը համարէր, ուստի նորէն հարցուց. «Ինչ էր անոր երջանկութիւնը»: «Անոր առաքինութիւնները, պատասխանեց Սողոն. անիկա ծանօթ էր իր աղնուութեամբն ու արդարութեամբը. միշտ կ'օգնէր իր մերձաւորներուն, կը սիրէր անոց վշտերը, բարի խորհուրդներ կուտար, անիկա պարզ կեանք կը վարէր, եւ մանաւանդ կը կրթէր իր զաւակներն ու թոռները եւն.»

Դարերու այդ հնութեան մէջ, ուր կեանքը այնքան բարմատանջ չէր, եւ երբ մարդուն կատարելութեան կոչումն ըմբռնումը այնքան լայն ու զօրաւոր չէր, ամենամեծ պարտականութիւնը ունին չրջանցաց ու զիտական հակողութեան մը չրջանակը պարուրելու զատկներու այլամէտ ձգտումները:

Հակողութեան այս պարտականութիւնը ծանրանալով ծնողքին վրայ, դիւրին է մտածել թէ, անոնք ինչ լայն ու խոնարհական ոգի մը, լեցուն հեղինակութիւն մը, ու ազդեցիկ վերաբերում մը ունենալու են հանդէպ իրենց մանկան, որ ճերմակ էջ մը, դիւրաձոյլ կաղապար մը ու դիւրամէտ հոսանք մին է, ամէն տեսածները դերազանցապէս ընդօրինակելու տրամադիր:

* * *

Եթէ յետադայեաց ակնարկով մը անդրադառնանք հին Յունաստանին, այն Թաղէսներու, Սողոններու, Սոկրատներուն, Դեմոսթենէսներու եւ Լիկուրգոսներու հայրենիքին, եւ ուսումնասիրենք անոր դատարակութեանպատմութիւնը, պիտի տեսնենք որ, այդ օրէնսդէտներու, փիլիսոփաներու ու հռետորներու երկրին երկու ներկայացուցիչ քաղաքներուն՝ Աթէնքի եւ Սպարտայի մէջ, ուր եօթը տարեկանէն սկսեալ, հասարակային կրթութիւնը Պետութեան համար իբրեւ էական պարտականութիւնը սահմանադրուած է, դարձեալ յունական խնամատարական դպրոցին երկու կարեւոր ճանապարհները, ասատածային Պղատոն, եւ անոր ամենահմուտ աշակերտը, տրամաբանութեան հայրը՝ Արիստոտէլ կը պահանջէին որ, եօթը տարեկանէն առաջ ալ, երբ մանուկներու բարոյական ու ֆիզիքական հոգածութիւնը ծնողքներուն կը վերաբերի, դարձեալ պետութեան բարձրագոյն հսկողութեան եւ աչալուրջ խնամարկութեան առարկայ ըլլայ: Որպէս զի, այդ նախնական տարիներուն մէջ, երբ մանկանց մէջ կը սկսի փթթիլ իրենց զեղագային ու ժառանգական յատկանիշերը, ու երբ անոնց զգայնութիւններուն յարակրկնութեամբը, ուսկական սովորութիւնները կ'արմատանան, ու անջնջելիութեան հանգամանքով անոնց կեանքի պայմաններուն հետ կը նոյնանան, չըլլայ թէ անկարող, անհոգածու ծնողքներու անգիտակից հակողութեանը տակ զառածին, որով դաստիարակութեան խեղաթիւր, մարդուն հոգեկան ու ֆիզիքական կարողութեանց եւ զեղեցկութեանց ներդաշնակ զարգացումը, կամ ըստ Հերպերթ Սպենսրի, կատարեալ կեանքի պատրաստութիւնը, դատելիի կամ թերակատար մնայ:

Այս տեսութեան մէջ մանկապարտէզի ծրագրին յղացումը չի՛ նշմարուիր կատարելապէս:

Հին ժամանակներու մէջ, ծնողական դաստիարակութեան կարեւորութիւնը գեղեցիկ ապացոյց մը չէ՞ մթթէ Կրեսսոսի եւ Սողոնի խօսակցութիւնը:

Կրեսոս, երբ իր անսպառ ու անհաշիւ հարստութիւնը ու փառքին բարձունքէն, Սողոնին կը հարցնէր. «Դուն շատ տեսեր ճանապարհորդեր ես, շատ բան տեսեր ու լսեր ես, չխտակն ըսէ, ինձմէ աւելի երջանիկ մարդ մը տեսած ունիս տեղ մը»: «Ինչպէս չէ, հանդարտութեամբ պատասխանեց Սողոն, Աթէնքի մէջ քաղաքացի մը կայ, Թելլ անունով, որ նախանձելի երջանկութիւն կը վայելէ»: Կրեսոս դժկամակեցաւ, անոր համար, որ խմաստունը, հասարակ քաղաքացի մը, իրմէն դերազանց կը համարէր, ուստի նորէն հարցուց. «Ինչ էր անոր երջանկութիւնը»: «Անոր առաքինութիւնները, պատասխանեց Սողոն. անիկա ծանօթ էր իր աղնուութեամբն ու արդարութեամբը. միշտ կ'օգնէր իր մերձաւորներուն, կը սիրէր անոց վշտերը, բարի խորհուրդներ կուտար, անիկա պարզ կեանք կը վարէր, եւ մանաւանդ կը կրթէր իր զաւակներն ու թոռները եւն.»

Դարերու այդ հնութեան մէջ, ուր կեանքը այնքան բարմատանջ չէր, եւ երբ մարդուն կատարելութեան կոչումն ըմբռնումը այնքան լայն ու զօրաւոր չէր, դարձեալ հեղինակաւոր անձերու կողմէն, այնքան կարեւորութիւն կը տրուէր այն ժամանակամիջոցին, որ դիւաւորապէս ծնողական դաստիարակութեան չրջանը կը կազմէ, ուրեւէն ո՛րքան աւելի հիմա, որ բաղմակողմանի դաստիարակութիւնը, ու բարոյական, խմացական եւ նիւթական կրթութիւնը աւելի անհրաժեշտ դարձած է մարդկութեան պատրաստուելու, ու կեանքի պայքարին մէջ ատակելու համար:

* * *

Արդարեւ, Ժան-Ժաք-Ռուսոյի, Բէնթաղոլիի, եւ ուրիշ հոգեպաշտ խմաստասէրներու, դաստիարակներու կարծիքով, ու նոյն իսկ մարդկային քրիստոնէական արտարանութեամբ մը կրնանք վճռականապէս ըսել թէ՝ «Աստուածատուած արարածները ի լմեէ բարի են»: Սակայն այնքան անհերքելի, որքան ճշմարտադոյն իրականութիւն մըն է: Բայց փորձառական հոգեբանութիւնը կ'ուսուցանէ թէ, մանուկները երբ կը ծնին, արդէն իրենց հետ կը բերեն ցեղային առնաւութեան կամ ժառանգական արտադրութիւններու հրիտակներ, անձնական մանրամասնութիւններ, որոնք միանալով սոսկալի կրթութեան մը, ոչ խարտիկ դաստիարակութեան մը հետ, պիտի կազմեն մանկան առանձին ինքնութիւնը, ինքնուրոյն անհատականութիւնը:

Ասոր համար է, որ կը տեսնուին Աստուծոյ պիտերաստիւռ բարութեան հաղորդ արարածներ:

Հաղուագիւտ է բարի ծնողքէ չար զաւակ, չար ծնողքէ բարի զաւակ, նմանապէս վատառողջ ծնողքներէ՝ առողջ, եւ առողջ ծնողքներէ վատառողջ զաւակներ: Բայց ընդհանրապէս կը տեսնուին բարի եւ առողջ ծնողքներէ, բարի եւ առողջ զաւակներ, չար եւ վատառողջ ծնողքներէ չար եւ վատառողջ զաւակներ, ոչ թէ երեւութական տեսութեամբ, այլ ներքին դատողութեամբ:

Մանուկները սերնդապէս իրենց ծնողքներէն կը ժառանգեն ալքոլամոլութեան ուսկութիւնը, ջլախտաւորի սերմերը: Մարդասպան հոր մը զաւակները սոսկալի կատաղութեան ու անգութեան վայրկեաններ կ'ունենան: Դեղ հայրերու զաւակները, գաղանապէս գործելու, խարդաւանելու ենթ մը, հնարիմացութիւն մը ունին: Տգիտ ծնողքներու զաւակները, արբշնքի կանխատեսութիւն, հեշտանքի մոլութիւն կը ժառանգեն: Ու վերջապէս այս ժառանգականութենէն զատ, ծնողքներու օրինակներու ազդեցութիւնը, յարաբերութեանց չրջանակը զօրաւոր ազդակներ, զգայնակներ են, որոնք ծնունդ կուտան մանկան ժառանգական ու ստացական արտադրութեանց դումարին:

Ասոնք բարոյական կողմերն են, կայ դեռ ֆիզիքական հակակողմը, որ նոյն անխար հանդիսութիւնը ցոյցուն կերպով կը կարկառէ: Հիւանդոտ ու վատառոյժ ծնողքէն մէկ կը սերի կրկնապէս հիւանդ ու չզգաց սերունդ մը, որուն ամբողջ կեանքը արգահատանքի պատկեր մը, հոգեվարքի չրջան մըն է չիջեւավատ:

Անասավարակ ծնողքէ առաջ կու գայ ախտաւարակ սերունդ մը, որ առողջ կենսականութեան խորհրդատուը, ընութեան վիժանքն է: Ախտաղտոտ ծնողքէ կը դոյանան հոգեկան թուլամտութեամբ տոգորուն զաւակներ, որոնք ընութեան առոյգ ու արուեստոտ համաչնաչարկերին, կենդանութեանը, ծաղկին, լոյսին, չաղին ու կանանչին տեսլական դեղեցկութեանն առջեւ անտարբեր եւ անհմայ կը մնան ա՛ռքաղաղին պէս, որ մարդարիտէն բան չի հասկնար:

Բրքումի դեղնութեամբ ողողուած ծնողքներուն դարկաս ու զմայլոտ սերունդը հակադրութիւն մը կը կազմէ, ընութեան վառերանդ փոզիզուններուն, ու խառուտիկ պճնանքներուն առջեւ:

Ու վերջապէս ջղայնութիւններու, եւ դեռ ուրիշ նմանատպութիւններու տատանումներով, հարիւրեակներով օրինակներ, որոնք կը ցուցնեն թէ, ծնողքներուն բարոյական ու ֆիզիքական յատկանիշերը նոյնութեամբ կը փոխանցուին զաւակներուն, եւ անոնց մէջ, ուղիղ համեմատութեամբ կը սկսին աճիլ ու բարգաւաճիլ:

Այս երկուորեակ հանգամանութիւններու պատճառաւ, ծնողք, երբ հոգեբանական տարբեր ծանօթութիւններ, ուսումնասիրելու նախնական կարողութիւն մը ունենան, կրնան շատով հասկնալ իրենց զաւակներուն բարոյական ու ֆիզիքական ձգտումները, այլամէտ տրամադրութիւնները, եւ այն յաժարութիւնները, որոնցմով անիկա կը վերաբերուի, կամ պիտի վերաբերուի մարդկային ընկերակցութեան պահանջումներուն:

Տիարպէքիր ՅԱԿՈԲ ՓԱՓԱԶԵԱՆ
(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՐԻԶ ՇԱՀԸ

Ատամնաբոյժը եւ ակնաբոյժը. — Լրագիրներու ընթերցումը.— Պուա տը Պուլոնների մէջ.— Էյֆելի աշտարակը.— Թատրուներեն վերադարձը. — Երգեցիկ սրճարանի մը մէջ.—Պ. Լուպէ:

Բարիզ, 28 օգոստոս.— Շատը երէկ առտու երբ արթնցաս, սովորականէն բաւական ուշ, վասն զի գիշերուան պատրաստներէն յոգնած էր, ակռայի ցաւէ մը կը տառապէր. անմիջապէս բժիշկները կանչել տուաս եւ յետոյ ատամնարոյժ մը որ հարկ դտաւեց երկու ակռաներ քաշել, բայց Շատը մերժեց: Ապա ներկայացաւ ակնարոյժ Տոքդ. Կալէցովսքի, որմէ Շատը կ'ուզէր խորհուրդ հարցնել իր աչքերուն վիճակին վրայ: Այդ գործողութենէն հաքը, պարսիկ վեհապետը իր եղարքորդին հետ զբաղեցաւ պետական գործերով: Բիչ մը ալ ինկնդրեց ֆրանսական լրագիրներուն ընթերցման: Քանի մը լուսանկարիչներու խնդիրքը ընդունելով, իր լուսանկարը հանել տուաւ: Օթելլոն մէջ կայսի բազմաթիւ վաճառականներ որոնք Շահին հետեւորդներուն կը թախանձէին առաւտուր մը ընելու համար: Կէս օրին Շատը ճաշեց. ճաշացուցակը կը բաղկանար վեց տեսակ կերակուրներէ եւ պտուղներէ: Շատը մեծ ախորժակով ճաշեց եւ ըսաւ թէ իրիկուան կողմ Լուվրի թանգարանը պիտի այցելէ. բայց յետոյ դաղափարը փոխեց եւ որոշեց պտոյտ մը կատարել Պուա տը Պուլոնների մէջ: Կէս օրէն չորս կամ հինգ կառքերով ճամբայ ելաւ Էյֆէլ Բէլէսէն մտադրած պտոյտը կատարելու: Կառքին մէջ, Շահին դէմ դարձած էր եղարքորդը Սէլ Սահար խան, որուն հետ կը խօսակցէր: Շատը շատ ուրախ էր եւ ամէն բանէ կը հետաքրքրուէր: Լիմներուն մօտ, Շատը հրամայեց ճամբան փոխել. օդը կ'ասրուէր եւ պիտի անձրեւէր: Թափորը երբ Էյֆէլի աշտարակին տակ ժամանեց, Շատը կառքը կեցնել տուաւ ու վար իջաւ. հետեւորդներն ալ անոր օրինակին հետեւեցան: Մուղաֆիէտտին Շատը աչքով չափեց աշտարակին մէկ ոտքը. հարցուց եղարքորդին թէ մինթէ աշտարակը Հռոմի Ս. Պետրոսէն բարձր չէ, երբ հաստատական պատասխան ստացաւ, Շատը ուզեց աշտարակէն վեր ելլել, բայց վերելակը միւս կողմն էր, ուստի ետ դարձաւ կառքը նստեցաւ եւ Էյֆէլ Բէլէս դարձաւ: Շատը իրիկուան ճաշէն ետքը, մեծ սրահը գնաց, նարկիլէ ծխեց եւ պահ մը եղարքորդին հետ տեսակցելէ ետքը պառկեցաւ:

Բարիզ, 29 օգոստոս. — Շատը երբ Ռամպոյեէի դղեակէն կայսրան գնաց, Պ. Լուպէ կ'ընկերանար անոր: Երկուքն ալ կառքէն իջնելով քիչ մը տեղ քալեցին կայսրանին մէջ, բայց Շատը սպասման սրահը ցոյց տալով, հարցուց Պ. Լուպէի թէ կ'ուզէ հոն նստիլ: Նախագահը հաւանեցաւ ու հոն առաջնորդեց իր հիւրը: Շատը նշան մը բրաւ. պաշտօնատար մը մօտենալով ներկայացուց ոսկի պսակ մը: Մուզաֆիտէտտին Շատը սիկարէթի մը առաւ մէջէն, վառեց, քանի մը անգամ ծխեց եւ յետոյ նետեց: Լուսանկարիչները դարձեալ ներկայացան: Մուզաֆիտէտտին Շատը ժպտելով ընդունեց, պահանջելով սակայն որ փորձերը տեսնէ: Բիչ վերջը Շատը հրաժեշտ տուաւ Պ. Լուպէի եւ կառաքարը դնաց: Պարսիկ պաշտօնատարներէն մէկը վակոնի մը պատուհանը դոցած տեսն դիպուածով մատները վիրաւորեց: Կառաքարը ճամբայ ելաւ եւ երեք քառորդէն հասաւ Բարիզի Մոնպարնաս կայարանը: Շատը քնացած էր. ուստի հարկ եղաւ զայն արթնցնել: Պարսիկ վեհապետը ու հետեւորդները Էյֆէլ Բէլէս դարձան: Իրիկուան ճաշէն ետքը, ութ տեսակ կերակուր ու պտուղ, Շատ զ'Էյֆէլի երգեցիկ սրճարանները գնաց իր հետեւորդներով:

—Պ. Լուպէ այսօր Բարիզ դառնալով Էյֆէլ պիտի երթայ. իրիկուան կողմը Էյֆէլ Բէլէս երթալով, այցելութիւն պիտի տայ Շահին:

ԻՏԱԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Իտալիոյ թագաւորին ուղեւորութիւնը. — Պերլինի մէջ.—Կայսրը ու իր հիւրը. — Զարդարաճոխները. —Հացկերոյթ եւ բաժակաճառ:

Պերլին, 28 օգոստոս.— Իտալիոյ թագաւորը երբ հանդիսաւորապէս Պերլին մտաւ, օդը շատ դեղեցիկ էր: Թափորը կայսրանին բակէն դուրս եկած ատեն, կայսրուհին կառքին ձիերը խրախճանքի մը առաւ մէջէն, վառեց, քանի մը անգամ ծխեց եւ յետոյ նետեց: Լուսանկարիչները դարձեալ ներկայացան: Մուզաֆիտէտտին Շատը ժպտելով ընդունեց, պահանջելով սակայն որ փորձերը տեսնէ: Բիչ վերջը Շատը հրաժեշտ տուաւ Պ. Լուպէի եւ կառաքարը դնաց: Պարսիկ պաշտօնատարներէն մէկը վակոնի մը պատուհանը դոցած տեսն դիպուածով մատները վիրաւորեց: Կառաքարը ճամբայ ելաւ եւ երեք քառորդէն հասաւ Բարիզի Մոնպարնաս կայարանը: Շատը քնացած էր. ուստի հարկ եղաւ զայն արթնցնել: Պարսիկ վեհապետը ու հետեւորդները Էյֆէլ Բէլէս դարձան: Իրիկուան ճաշէն ետքը, ութ տեսակ կերակուր ու պտուղ, Շատ զ'Էյֆէլի երգեցիկ սրճարանները գնաց իր հետեւորդներով:

—Պ. Լուպէ այսօր Բարիզ դառնալով Էյֆէլ պիտի երթայ. իրիկուան կողմը Էյֆէլ Բէլէս երթալով, այցելութիւն պիտի տայ Շահին:

ԻՏԱԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Իտալիոյ թագաւորին ուղեւորութիւնը. — Պերլինի մէջ.—Կայսրը ու իր հիւրը. — Զարդարաճոխները. —Հացկերոյթ եւ բաժակաճառ:

Պերլին, 28 օգոստոս.— Իտալիոյ թագաւորը երբ հանդիսաւորապէս Պերլին մտաւ, օդը շատ դեղեցիկ էր: Թափորը կայսրանին բակէն դուրս եկած ատեն, կայսրուհին կառքին ձիերը խրախճանքի մը առաւ մէջէն, վառեց, քանի մը անգամ ծխեց եւ յետոյ նետեց: Լուսանկարիչները դարձեալ ներկայացան: Մուզաֆիտէտտին Շատը ժպտելով ընդունեց, պահանջելով սակայն որ փորձերը տեսնէ: Բիչ վերջը Շատը հրաժեշտ տուաւ Պ. Լուպէի եւ կառաքարը դնաց: Պարսիկ պաշտօնատարներէն մէկը վակոնի մը պատուհանը դոցած տեսն դիպուածով մատները վիրաւորեց: Կառաքարը ճամբայ ելաւ եւ երեք քառորդէն հասաւ Բարիզի Մոնպարնաս կայարանը: Շատը քնացած էր. ուստի հարկ եղաւ զայն արթնցնել: Պարսիկ վեհապետը ու հետեւորդները Էյֆէլ Բէլէս դարձան: Իրիկուան ճաշէն ետքը, ութ տեսակ կերակուր ու պտուղ, Շատ զ'Էյֆէլի երգեցիկ սրճարանները գնաց իր հետեւորդներով:

—Պ. Լուպէ այսօր Բարիզ դառնալով Էյֆէլ պիտի երթայ. իրիկուան կողմը Էյֆէլ Բէլէս երթալով, այցելութիւն պիտի տայ Շահին:

ԼՈՒԲԻ ԷՆՕ (85)

ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐԸ

ԻԴ.

—Հիմա խօսքս պիտի աւարտեմ, պարոն, որովհետեւ ամէն ինչ կ'ուզեմ ըսել անոր որ ապատած է իմ հարստութիւնս եւ կեանքս, ու փոխարէն ոչինչ կ'ուզէ ընդունիլ: Գերագոյն խնդրավառութեան մը մէջէ՛ կ'ուզեմ ըսել, այո՛, կը սիրեմ ձեզ, որովհետեւ յանդուգն ըլլալս ասոնցմէ արիասիրտ էք եւ բարի՝ ուրիշներու նկատմամբ տկարասիրտ ըլլալու չատ: Բոլոր ձեր գործերը, որքան ալ տարօրինակ ըլլան, ազնուութեան ու պատուոյ գրոյցը կը կրեն: Կը սիրեմ ձեզ, Թիպիւրս, որովհետեւ գիտէք սիրել խանդավառ, խոր սիրով մը:

—Լռեցէք, տիկի՛ն, ջո՛ն լռեցէք, ըսաւ Թիպիւրս ազերսական ձայնով, որուն սիրտը ուժգնապէս կը տրտփէր:

Նոյն պահուն, յանդին ձիչ մը լսուեցաւ կնոջ ներսէն եկաւ. քանի մը ճիւղեր շարժեցան ու մարմնոյ մը խուլ անկումը լսուեցաւ մեծակայքը:

—Ինչ աղմուկ է ատիկա, հարցուց Լօրանս զարմացած ու անարեկած: Մենք երկու քայլ անոնցմէ մէկը կայ:

—Այո՛, մէկը որ տառապալին կը մեռնի, ըսաւ Թիպիւրս, տխուր նախազգացում մը ունենալով:

Ու դէպի ցանկապատը խոյացաւ. Քանի մը վայրկեանի խուզարկութիւններէ յետոյ, գետնին վրայ տարածուած կին մը նշմարեց, իր ձեռքերուն մէջ բռնած ճիւղ մը, որուն ուզած էր կրթնիլ: Այդ կինը Մարիանիքն էր: Թիպիւրսի կոչին վրայ, տիկին տը Թրէանն փութաց ու ջանաց սթափեցնել մանկամարդ աղջիկը որ նուաղած էր: Մարքիզուհին ջանքերը ի դերեւ ելան:

—Մէ՛ երկինք, մինթէ մեռած է, ըսաւ տը Թրէանն յաւարտ մը տուաւ ու հանդիսաւոր ձայնով մը. արիասիրտ եւ զօրաւոր եղէք: Մարտի տեր մարդու ձեր պարտքը կատարեցէք: Մարիանիք օրհասական է եւ իր փրկութիւնը ձենէ կախում ունի... Ադաստեցէ՛ք զայն:

—Պիտի հնազանդիմ ձեզ, տիկին, պատասխանեց Թիպիւրս գերագոյն ճիգով մը:

—Բարի պիտի ըլլաք անոր նկատմամբ եւ անիկա երջանիկ պիտի ըլլայ, այնպէս չէ:

—Կ'երդնում ձեզ. ոսնակոս պիտի ընեմիմ յիշատակներս ու տեսութիւններս, այնպէս որ ոչ ոք պիտի կրնայ զիս պախարակել:

—Լա՛ւ, Թիպիւրս: Կ'ուզեմ հետեւիլ ձեր քաջութեան, որովհետեւ ես ալ պարտականութիւն մը ունիմ կատարելիք: Պէտք է մեկնիմ ասկէ, պէտք է հեռանամ: Իմ ներկայութիւնս անզուշ պիտի վրդովէ ձեր արիութիւնը:

—Բարեկամս, ըսաւ այն ատեն արիկին որ Թրէանտա յամր ու հանդիսաւոր ձայնով մը. արիասիրտ եւ զօրաւոր եղէք: Մարտի տեր մարդու ձեր պարտքը կատարեցէք: Մարիանիք օրհասական է եւ իր փրկութիւնը ձենէ կախում ունի... Ադաստեցէ՛ք զայն:

—Պիտի հնազանդիմ ձեզ, տիկին, պատասխանեց Թիպիւրս գերագոյն ճիգով մը:

—Բարի պիտի ըլլաք անոր նկատմամբ եւ անիկա երջանիկ պիտի ըլլայ, այնպէս չէ:

—Կ'երդնում ձեզ. ոսնակոս պիտի ընեմիմ յիշատակներս ու տեսութիւններս, այնպէս որ ոչ ոք պիտի կրնայ զիս պախարակել:

—Լա՛ւ, Թիպիւրս: Կ'ուզեմ հետեւիլ ձեր քաջութեան, որովհետեւ ես ալ պարտականութիւն մը ունիմ կատարելիք: Պէտք է մեկնիմ ասկէ, պէտք է հեռանամ: Իմ ներկայութիւնս անզուշ պիտի վրդովէ

«Երբ կ'ըսեմ թէ Ձեր Վեհափառութիւնը Պէրլինի մէջ որսագին ընդունելութիւն մը կը գտնէ, տարկա սովորական թացատրութիւն մը եւ քաղաքավարութիւան լոկ ձեւակերպութիւն մը չէ. տարկա ամէնէն խորունկ զգացումի մը արտայայտութիւնն է։ Բարի գալուստ կը մաղթեմ Ձեր Վեհափառութեան իբրեւ որդւոյն Ուսմէրթօ ազգատակն թագաւորին որ ինծի ալ, երբ տակաւին երիտասարդ էի, ցոյց տուաւ այն բարեկամական զգացումները եւ դաշնակցի հաւատարմութիւնը զոր կը տածէր իմ նախորդներուս եւ մանաւանդ հանդուցեալ հօրս նկատմամբ։ Ո՛րքան ատեն որ ապրիմ, անոր համար երախտագէտ ու նուիրական յիշատակ մը պիտի ունենամ սրտիս մէջ։ Բարի գալուստ մաղթենք Ձեր Վեհափառութեան իբրեւ թագաւորը այն գեղեցիկ Իտալիոյ որ մեր եւ մեր արուեստագէտներուն ու բանաստեղծներուն երազած երկիրն է։ Բարի գալուստ կը մաղթենք Ձեր Վեհափառութեան իբրեւ մեր հուսատարիմ գաղակցին, դաշնակցութեան կրկին վերանորոգումին նշանը որ զմեզ իրարու կը միացնէ, ինչպէս նաեւ մեր օգոստափառ բարեկամին՝ Վեհ. Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր։ Այդ դաշնակցութիւնը գոյութիւն ունի իր բոլոր նախկին ոյժովը, վասն զի մեր ժողովուրդներուն կեանքին մէջ խորունկ արմատներ ձգած է, քանի մը տասնեակ տարիներ նրրոպայի խաղաղութիւնը ապահովցուցած ըլլալուն համար։ Այդ դաշնակցութիւնը, եթէ Աստուած ուզէ, տակաւին երկար տարիներ պիտի երաչխաւորէ խաղաղութիւնը։ Ամբողջ Գերմանիա ինծի կը ձայնակցի սա ցնծութեան աղաղակին.— «Հուրրա՛, հուրրա՛, հուրրա՛ Վեհ. թագաւորին համար։»

Իտալիոյ թագաւորն ալ ասպէս պատասխանեց.

«Հաճարութեան այն ճշմարիտ զգացումները զոր Ձեր Վեհափառութիւնը յայտնեց իմ երկրիս, գերդաստանիս ու անձիս համար, թանկագին գրաւականներն են բարեկամութեան մը զոր սրտանց կը փոխարինիմ։ Եւ ալ բուռն յուզումով կը յիշեմ այն եղբայրական սէրը զոր Ձեր օգոստափառ հայրը կը տածէր իմ հօրս նկատմամբ։ Նաեւ այն սիրալիր մտերմութիւնը որ հաստատուած էր մեր մեծանուն երկու մեծ հայրերուն միջեւ։ Մեր ժողովուրդները, հաւատարիմ այդ յիշատակներուն, պիտի յառաջանան քաղաքակրթութեան շաւիղներու մէջ։ Իտալիոյ եւ կայսերական երկու տէրութեանց վաղեմի դաշնակցութեան հովանիին տակ, որուն մէջ ամէն ոք միահամուռ կը տեսնէ խաղաղութեան խորհրդանշանը եւ ամէնէն գեղեցիկ երաշխաւորութիւնը։ Այդ լոյսը յայտնելով է որ բաժակս կը բարձրացնեմ, խմելու Ձեր Վեհափառութեան, Վեհ. կայսրութիւնին, կայսերական գերդաստանին կենացը եւ զրաւոր Գերմանիոյ բարգաւաճմանը, որ իր աշխատութեամբը ու գիտութեամբը այնքան մեծ փայլ մը կը տարածէ։ Կեցցէ՛ Վեհ. կայսրը ու թագաւորը։»

ԶԻՆԱԿԱՆ ԴՈՐՇԵՐ

Աւեւտրական դաշնակցութիւնը. — Անգլիա. — Մահմային սակացոյցը։

Շանթկայ, 28 օգոստոս. — Անգլիական առեւտրական դաշնադրութեան ծրագիրը երէկ որոշուեցաւ։ Այսօր հեռագրական բոլոր թերթերը գրաւուած էին այդ խնդրոյն վերաբերեալ պաշտօնական հեռագիրներու փոխանակութեամբը։ Դաշնադրութիւնը տասնըվեց յօդուածներէ կը բաղկանայ։ Մորթիների ներածումը արգիլող յօդուածէն զատ, դաշնադրութիւնը որ նոր բան մը չի պարունակեր, քանի մը օրէն պիտի ստորագրուի։ Մաքսային ոճակացոյցին վերաբերեալ նոր համաձայնութիւնն ալ վաղը պիտի ստորագրուի բոլոր տէրութեանց կողմէ, բաց ի Ֆրանսայէն որ տակաւին իր հաւանութիւնը յայտնած չէ, նաեւ բաց ի Մ. Նահանգներէ որոնց ներկայացուցիչը Պ. Կուանով Ճարոն կը գտնուի։ Ասիկա Բէքին վերադառնալէն ետքը պիտի ստորագրէ։

ՄՈՆՐՈԷԻ ԱՄԲԱՍՏԻԹԻՒՆԸ

Պ. Ռուզվէլթի նոր հաւաք. — Մ. Նահանգաց դեր. — Ջրանցք. — Անգլիոյ դեմ։

Նիւ-Եորք, 27 օգոստոս. — Նախագահ Պ. Ռուզվէլթ, Աւկոնթայի (Մայնի) մէջ խօսած ճառովը, հարաւային Ամերիկէի պատերազմին արդիւնքներուն ակնարկելով ըսաւ. — «Մոնրոէի վարդապետութիւնը պարզապէս յայտարարութիւն է մեր հաստատ համոզման թէ ամերիկեան ցամաքին ազգերը պէտք է ազատին իրենց զորացմանը, առանց արտաքին միջամտութեան եւ թէ այդ ցամաքը պէտք չէ որ ալ եւս դաղթավայր մը նկատուի եւրոպական տէրութեանց եւ ոչ մէկին համար։ Այս ցամաքին մէջ տէրութիւն մը միայն կայ որ կրնայ գործադրել նոյն վարդապետութիւնը։ Այդ տէրութիւնը մենք ենք բնականաբար, վասն զի այս աշխարհի մէջ երկիր մը երբ այն տեսակ վարդապետութեան մը ոյժ տայ որ ո եւ է կերպով միւս երկիրներուն նեղութիւն կը պատճառէ, պէտք է անհրաժեշտ զօրութիւնը ունենայ յարգել տալու համար իր վարդապետութիւնը։ Հաստատապէս ոյժ կու տանք Մոնրոէի վարդապետութեան, եւ վերջին ինը ամիսներուն դէպքերը ցոյց տուին թէ մօտերս պիտի ձեւնարկենք երկու Ռիվկէանսները իրարու միացնելիք Ջրանցքին շինութեանը։ Այդ գործը անուշտ ամէնէն վիթխարի ձեռնարկը պիտի նկատուի, ի. դարուն մէջ, եւ այդ պայմաններով կ'ուրախանամ մոռանալով որ Մ. Նահանգները պիտի կատարեն գայն։»

Վիէննա, 28 օգոստոս. — (Թարգմի հեռագիր). — Երկար տարիներ ի վեր յայտնի էր թէ գերման կառավարութեան կողմէ Գերլինի լրագիրներուն տրուած կարգադրութիւն մը Ամերիկա ու Անգլիոյ նը-կատմամբ, դժուարութիւններ յարուցանել այդ երկու երկիրներուն միջեւ։ Ուստի ամէն առիթէ կ'օգտուին յայտարարելու համար թէ Ամերիկա ու Անգլիա անդադրելի կերպով իրարմէ բաժնուած են իրարու հակառակով եւ անմաչտելի չաներով։ Կ'երեւայ թէ այդ գաղափարը Աւստրիոյ մէջ ալ տարածանք գտած է։ Նոյն ֆրայէ Բրեսի ընթացքը Պ. Ռուզվէլթի ճառին նկատմամբ, անոր տպագրեալ կուտայ։ Վիէննական նոյն թերթը կ'ըսէ թէ Մ. Նահանգաց նախագահին ճառը, Մոնրոէի վարդապետութեան մասին, ամէնէն աւելի ուղղուած է Անգլիոյ դէմ եւ հաստատած է պատերազմի յայտարարութեան մը։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՖՐԻԿԷ

Տոհբ. ձեռնարկի բանախօսութիւնը. — Վիլեոն Պաեր զօրագարը. — Պոլսոր զօրավարին շուրջը. — Պոեր զօրավարներուն ուղեւորութիւնը։

Լոնտոն, 28 օգոստոս. — Բէրթոնէն կը հեռագրեն թէ տոքթ. Ճէյմսըն երէկ, իր առաջին բանախօսութիւնը արտասանեց օրէնսդիր ժողովին մէջ։ Խոստովանեցաւ թէ իր հաճատարար արշաւանքը ազէտալի ոճով մը էր, որուն վրայ կը զղջայ։ Ի վերջոյ յոյս յայտնեց թէ ամէն ինչ մոռցուած է եւ թէ ոչ ոք ոխ պիտի պահէ իր դէմ։ Ժողովը վիճաբանեցաւ հասուցման ընդհանուր օրինագիծով։ Սըր Հ. Ֆիլիպ, յառաջդիմական կուսակցութեան անունով, առաջ բերաւ այն չարժառիթները, որոնց պատճառաւ անխոհեմութիւն պիտի ըլլար գաղթական յանձնաժողով մը անուանել, զինուորական վարչութեան մասին քննութիւն մը բանալու համար։ Սըր Հէնրի ծանրոցաւ սա իրողութեան վրայ թէ կարգ մը երեսփոխաններ, Աֆրիքանտէրներու Խորհուրդին կուսակիցները իրապէս մտադիր էին օգուտ քաղել այդ յանձնաժողովին պաշտօնավարութենէն, երեւան հանելու համար այն անձերը, որոնք պատճառ եղած են կարգ մը անձերու դատապարտութեան ու տարագրութեան։ Պ. Մորլ պատասխանելով պախարակեց Անգլիոյ հաւատարիմ մնացող Հոլանտացիները, որոնք տրժանի եղած են իրենց քաջած տառապանքներուն քանի որ լքած էին իրենց հայրենակիցները։ Տոքթ. Սմարթ ի վեր հանելով Պ. Մորլի խօսքերը, հերքեց ընդդիմադիր կուսակցութեան այն առարկութիւնը թէ ըմբոստութիւնը հետեւանք էր զինուորական վարչութեան գործադրութեան, մինչ հակառակն էր։

—Վիլոնէն պոեր զօրավարը, ընկերակցութեամբ երկու ուրիշ սպաներու, ոտքի տեղեր 10ին նաւ պիտի նստի, եւրոպա երթալու, ուր հրապարակախօսութիւններ պիտի ընէ, պոեր որերուն եւ այրիներուն համար։

—Զօրավար Պուլլը չուզեր լուռ մնալ։ Նայնիթիսթն Սէնթրալ յօդուած մը կը հրատարակէ «Բաւութեան նոխազի մը մասնները» վերնագրով, որուն համաձայն է զօրավար Պուլլը։ Յօդուածագիրը կ'ըսէ թէ անգլիական հախարարութեան սոլորութիւնն է իր նոխազ քաւութեան ընտրել ապայ մը, իրենց բոլոր սխալներուն պատասխանատուութիւնը անոր վրայ նետելու համար։ Զօրավար Պուլլերի ալ այդպէս եղաւ. տագնապալից առենները մէջ Բարիոյսը զրկուեցաւ անիկա առանց բանակի. յետոյ զօրավարը պախարակուեցաւ պատերազմական գործողութեանց մասին։ Պուլլերի հեռագիրներէն ոմանք հրատարակուեցան, մասնագիտական լեզուով խմբագրուած, հաւատացնել ուզելով թէ գործածուած բացատրութիւնները ժողովրդական արժէք ունէին։ Լէտիսմիթի հետ յարաբերութեանց խզումը, խելագրոյս չեղողի մը համար անխուսափելի հետեւանքն էր Նոթալի մէջ այն առնն ընդունուած պաշտպանողական ռազմավարութեան։ Նաեւ չհրատարակուեցան Պուլլը զօրավարին միւս հեռագիրները։ Մենք որ Լորտ Ռոպերթս պատերազմին ծրագիրը բնաւ չէր հաղորդեր զօրավար Պուլլերի։

—Բարի-Նուվէլ գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ պոեր զօրավարները երկուշաբթի օրը պիտի մեկնին Հոլանտայէն, Անգլիա երթալու համար, ուր պիտի մնան ութը օրի չափ։ Հոլանտա դառնալնուն, պաշտօնական այցելութիւն մը պիտի տան Ամսթերտամի արքունիքին։ Պոեր զօրավարները Լոնտոն գալով երկու նպատակ ունին՝ նախ տեսակցութիւն մը ունենալ Պ. Չէմպերլէնի հետ, ապէրնդու համար երեք միլիոն անգլիական ոսկիի դումարը, որ պոեր ազատներու վերաշինութեան առհանուած է, նաեւ պիտի խորհրդակցին նոր դաղթավայրին ապագայ կառավարութեան մասին, պնդելով որ կարելի եղածին չափ շուտ հաստատուի խորհրդարանական կառավարութիւն մը։ Պոեր զօրավարներուն երկրորդ նպատակն է կոչ մը ուղղել անգլիական հասարակութեան, պոեր կիներուն ի նպաստ։ Պոեր զօրավարները Անգլիա գտնուած տարիներն պիտի ուսումնասիրեն Անգլիոյ երկրագործական մեթոտները. այս նպատակաւ, տեսանելիերին պիտի այցելեն Իրլանտա, ինչպէս նաեւ Քորքի ցուցահանդէսը, ուր կը յուսան օգտակար ծանօթութիւններ ստանալ։ Յետոյ Գերլին պիտի երթան, ուր Գերմանիոյ մէջ նպաստ հաւաքող մարմնոյ մը ներկայացուցիչներ պիտի յանձնէ երկու-երեք միլիոնի գումար մը։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Լեոն ԺԹ.ի ինքնագիր նամակը Պ. Ռուզվելթի ուղղուած. — Պապին նուէրը. — Պ. Ռուզվելթ բարոյականի վրայ կը ճառէ։

Լէոն ԺԹ. Պապը հետեւեալ ինքնագիր նամակը ուղղած է Մ. Նահանգաց նախագահ Պ. Ռուզվէլթի, որ իր գրական գործերը յղած էր նամակի մը հետ մեկտեղ.—

«Պարոն նախագահ,

«Շատ երախտապարտ եմ այն մեծարանքներուն համար՝ զորս ինծի ուղղեցիք մարիս 9ի ձեր նամակով։ Այնուհետեւ, բացի այն մեծարանքներէն, Փիլիպեանց կառավարչին կողմէ ինծի ուղղուած, հատոր մը ղրած էիք ձեր գրական գործերէն, որուն համար շնորհակալ եմ։ Ոչինչ աւելի հաճելի կը թուի ինծի քան թէ այն լաւագոյն բարեմաղթութեանց հաւատիքը զորս կ'ունիս ձեր ազատողութեան համար, մանաւանդ այն պատուն երբ զօրավար Թոմֆիի հետ Փիլիպպէանց մասին սկսուած բանակցութիւնները ապացոյց մը եղան եւ ամրապնդեցին այն լաւ յարաբերութիւնները, որոնք արդէն գոյութիւն ունէին Հռոմէական Եկեղեցիին եւ Մ. Նահանգաց կառավարութեան միջեւ։ Իբր հաւատիք իմ գոհունակութեանս, մենք Օրդոմանի պաշտօն յանձնելի ձեզ յանձնել Վատիկանի մէջ չենուած մոռանք մը, որ դիս կը ներկայացնէ մեր պարէզներուն մէջ։ Կը խնդրեմ որ իրը փոխանակ եւ իրը արտայայտութիւն մեր միջեւ տիրող լաւագոյն բարեկամութեան, ընդունիք զայն։ ԼԷՕՆ ԺԹ.»

Այս մոռանքը, որ երեք ոտք բարձրութիւն, չորս ոտք երկայնութիւն ունի, իւղանկի նկարի մը կը նմանի։ Շատ ծանր ըլլալով՝ մեծ դժուարութիւններով պիտի փոխադրուի Պ. Ռուզվէլթի ամրանոցը։

—Նախագահ Ռուզվէլթ կը շարունակէ իր ուղեւորութիւնը, միւռ ամեցուն ժողովրդականութիւն մը դտնելով։ Ուսթէրվիլի մէջ բարոյականի վրայ ճառեց այս անգամ։ Նախագահը ըսաւ թէ ինք հին առանդութեան մարդ՝ բազմանդամ ընտանիքներու կուսակից է, որովհետեւ անոնք ամէնէն աւելի բարգաւաճ վիճակ մը կ'ունենան։ Պէտք չէ իր զարդ մեռցընել տղաքը, այլ իրը օգտակար էակներ։ Պէտք չէ թոյլատրել որ աղջիկները նոսին կամ կարգան, մինչ մայրը կը պարապի տան գործերով։ Այդպիսի զուակներու ծնողքները ո՛չ բարի հայր եւ ոչ ալ բարի մայր են. անոնց բարութիւնը անմտութիւն է։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Կաթոլիկներու համաժողովը. — Ասուլաժարքանական հիւղի մը հատատումը։

Գերլին, 28 օգոստոս. — Կաթոլիկներու համաժողովը երէկ վերջացաւ։ Երկրագործութեան պաշտպանութեան խնդիրը յուզուեցաւ հոն։ Կարծիքի անհամաձայնութիւնները նորէն սկսան ծայր տալ հողագործական կաթոլիկներու եւ չափաւոր մաքսի կուսակից կաթոլիկներու միջեւ, որոնք ուժն ապրուստ մը հայթայթել կ'ուզեն ժողովրդեան։ Կարելի չեղաւ համաձայնիլ որոշում մը տալու համար թէ համաժողովը ինչ կարծիք ունի մաքսային սակացոյցի օրինագծի մասին։

—Գերմանական լրագիր մը կ'իմանայ թէ համաձայնութիւն մը զոյացեր է Վատիկանի եւ գերման կառավարութեան միջեւ, ատատաժարանութեան ճիւղ մը հաստատելու համար Սթրասպուրգի հանալատանին մէջ։ Ամիսներէ ի վեր, Պ. տը Հէրթլինգ, գերման կառավարութեան ատենագրով, մեծ ջանքեր բրաւ այս մասին։ Լէոն ԺԹ. սկզբան չուզեց իր հաւանութիւնը տալ, բայց յետոյ տեղի տուաւ, պայման դնելով որ ատատաժարանական այդ ճիւղը բոլորովին կրօնական հանգամանք մը ունենայ, այսինքն կառավարութիւնը բնաւ չմիջամտէ։

ԲԱՐԶՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Վարժարանիս նոր տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 10 (Ե. Տ.) չորեքշաբթի։ Տարեցոյցին է դիմերթներուն համար 16 ոսկի օտ., որուն կէսը վճարելի է սեպտեմբերի սկիզբը, եւ միւս կէսը՝ յունվարի մէջ։

Վարժարանիս Տնօրէնին որդին, Մր. Ռ. Զէյմսըրս, Բանասարի մէկ նշանաւոր հմայասանին մէջ փայլուն ընթացք մը աւարտելէ եւ Ուսուցչի Արուեստից տիրոջին արժանանալէ վերջ, կը վերադառնայ յառաջիկայ տարի, տասնմեկու համար հաստատութեանս անդամներէն դասերուն մեծագոյն մասը, նախապատ. կարգերէն մինչեւ բարձրագոյն կարգը, եւ աշակերտները վարժեցնելու համար այդ լեզուաս. ինչպէս զրկուս նոյնպէս խօսելու մէջ, իր դասախօսութեան լեզուն պիտի ըլլայ միայն անգլերէն։ Միեւնոյն ժամանակ, պիտի շարունակուին անգլ.-հայ. թարգմանութեան վարժութիւնները ընկի դասատուներու հսկմանքին տակ։

Ջուլիեանական ճիւղն կանոնաւոր դաս պիտի տրուի փափագող աշակերտներուն, տարեկան 2 ոսկ. ոսկիի յաւելուածակոն վճարումով։

Վարժարանիս պարտէզին կցուեցան վերջերս ընդարձակ գետնեներ, որոնք նոր դիւրութիւններ պիտի տան աշակերտներուն՝ զբօսանքի ժամերը տեղի հաճելի ընելու։

Աւելի տեղեկութիւններու համար դիմել Մր. Ռ. Ռ. Բիթի, Պայպըլ-Հաուս, կ. Պոլիս, կամ վարժարանիս Տնօրէն Տր. Ռ. Զէյմսըրս, Նահանգները ուղղելով Պայպըլ-Հաուս։ 834 15—15

ՆԵՐԻՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ ԳԱՇԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Երէկ, Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, Մեծ-Եպարքոսը, Շէյխ-իլ-Իսլամը, բոլոր նախարարները, կրօնական, քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարները կայս. պալատ երթալով իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։ Վեհ. Սուլթանը ծանուցանել տուաւ թէ շնորհաւորութիւնները պիտի ընդունի կայս. պալատն դահլիճին մէջ։ Առաջին անենկալատ Հաճի Ալի փաշայի եւ արարողական Իպրահիմ պէյի առաջնորդութեամբ, բոլոր նախարարները գացին նոյն դահլիճը, ուր ժամ կէս ժամանեց Վեհ. Սուլթանը։ Մեծ-Եպարքոս Սայիտ փաշա, նախարարներուն եւ քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն կողմէ շնորհաւորութիւններ մատոյց յոտս կայս. Գահոյից եւ բարեմաղթութիւններ ըրաւ։ Ն. Կ. Վեհափառութիւնը բարեհաճեցաւ յայտարարել թէ շատ դոհ է այն հաւատարմական ծառայութենից համար զորս նախարարները կը մատուցանեն թէ իրեն եւ թէ իր կայս. կառավարութեանը։ Մեծ-Եպարքոսն ալ բոլոր ներկայներուն հաւատարմական զգացմանց հաւատիքը մատոյց։ Կրօնականներուն կողմէ Բէյխ-իլ-Իսլամ Բիրզա Էֆէնտի շնորհաւորութիւններ մատոյց եւ արժանացաւ կայս. մեծարանաց։ Կայս. պալատ գացող բոլոր պաշտօնատարներն ալ պատիւ ունեցան Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու եւ արժանացան կայս. մեծարանաց։ Ժամ 6½ին Ն. Կ. Վեհափառութիւնը վերադարձաւ։

—Բոլոր Պատրիարքները, Ուկիպաց Եկեղարքը եւ Հրէից Խախամպաշի Գայմագամն ալ պատիւ ունեցան Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու։ Ցուցաց Ս. Պատրիարքը շնորհաւորական ուղերձ մը կարդաց, զոր Լոզոթէթ պէյ թարգմանեցաւ։ Ն. Կ. Վեհափառութիւնը բարեհաճեցաւ Իր խոսք ձեռքովը ընդունիլ այդ հոգեւոր պետերուն կողմէ մատուցուած շնորհաւորութիւն ուղերձները եւ ամէնուն ալ իր կայս. մեծարանքները շնորհեց։

—Օտար տէրութեանց դեսպանատանց առաջին թարգմանները եւ Օսմ. Պանքային, Ռեժիին, Հանրային Պարտքի վարչութեան Բրէտի Լիոնէլիս եւ Արեւելեան ու Անատոլոյի երկաթուղիներու տնօրէնները ալ, երէկ, կայս. պալատ գացին եւ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելով արժանացան կայս. մեծարանաց։

—Վեհ. Սուլթանը հետագրով շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր այն վեհապատներուն որոնք կայս. գահակալութեան տարեդարձին առթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած էին։

—Կայս. պալատան առաջին քարտուղարն ալ հեռագիրներ ուղղեցաւ Մեքքէի Էմիրին, Եգիպտոսի Խեդիվին, Սամոսի իշխանին, բոլոր կուսակալներուն, զօրաբանակաց հրամանատարներուն եւ օտար տէրութեանց քով դտնուող օսմ. դեսպաններուն, Վեհ. Սուլթանին կայս. բարձր գոհունակութիւնը յայտնեց անոնց կողմէ մատուցուած շնորհաւորութիւններուն համար։

—Հպատակ հասարակութեանց ղլխաւոր ազգատեղիներուն մէջ, երէկ առաւոտ, կայս. գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, զոհաբերական հանդիսաւոր աղօթքներ կարդացուեցան եւ բարեմաղթութիւններ եղան։

—Ինչպէս ծանուցինք, երէկ կատարուեցաւ Բեռլընոխանէի հովիտին բերուած անոյշ ջուրերու աղբիւրներուն բացման հանդէսը Եբլոզրի կայս. պալատան չրջակայքը, Նան Թաշ, Մաչքա, Շիշլի, Թագսիմ եւ Թուիխանէ։ Դատական նախարար Սապուիրրաէնան փաշա, որուն վերատեսչութեանը տակ կատարուեցան չինութիւնները, քաղաքապետ Բրեսան փաշա եւ ոստիկանապետ Լամին պէյ, կէս օրին, Թոփխանէէն սկսելով կատարուեցաւ բացման հանդէսները։ Աղբիւրները ճոխագոյն օթոցներով ծածկուած էին։ Դատական նախարարը բանախօսութիւններ արտասանելով բարեմաղթութիւններ բրաւ Վեհ. Սուլթանին համար։ Ցետոյ այդ վեց աղբիւրներէն առնուած ջուրերը դեղափերտ չլիներու մէջ դրուեցան։ Դատական նախարարը դոնոնք կնքեց եւ մատոյց յոտս կայս., Գահոյից։ Աղբիւրներու չինութեանց յանձնառուները դեղեցիկ բաժակ մը յանձնեցին դատական նախարարին, իբրեւ յիշատակ մը Վեհ. Սուլթանին մատուցուելու համար։ Բացման հանդէսներուն ատեն բոլոր ազբիւրներուն լուսանկարները առնուեցան որոնք դեղեցիկ ալբոմի մը մէջ դրուելով պիտի մատուցուին յոտս կայս. Գահոյից։

—Կեդրոնական թղթատարատան մէջ երէկ կատարուեցաւ օտար երկիրներու հետ մտնուտ-գոսթի փոխանակութեան սկզբնաւորութիւնը։ Այդ առթիւ բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Սուլթանին համար։ Տնօրէն Մէհմէտ Ալի պէյ անձամբ պատրաստեց 1 թիւ մանտա-գոսթը։

—Տզրոյ յատուկ Համիտիէ հիւանդանոցին պարտէզին մէջ նոր կառուցուած վիրաբուժական գործողութեանց պրոմին բացումն ալ երէկ կատարուեցաւ մեծ հանդէսով։ Բանախօսութիւններ արտասանուեցան եւ բարեմաղթութիւններ եղան։ Կայս. Իրատէի մը հանձնայն, հարիւր վեցասուն աւելի տղոց թլփատութիւնը կատարուեցաւ։ Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ թլփատութեան համար նոյն հիւանդանոցը գիմող տղոց թիւը կը չատնայ, նը-բամայեց որ երեք օր չորեքշաբթի թլփատութիւնը։

—Երէկ կատարուեցաւ Սէհրայի վարժարանին մրցանակաբաշխութեան հանդէսը։ Անտառներու, հանքերու եւ երկրագործութեան նախարարին կողմէ մէջթուպի նէչէթ պէյ քանախօսութիւն մը արտասանելով բարեմաղթութիւններ ընրաւ Վեհ. Սուլթանին համար։

—Բժշկական վարժարանի քաղաքային ճիւղին մէջ երէկ մեծ հանդէսով կատարուեցաւ Մարդաբէնկն ծննդեան գիրքին ընթերցումը։ Ցետոյ բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Սուլթանին համար։ Բիչկիվերջը սկսաւ մրցանակաբաշխութեան հանդէսը եւ ապա թժշկական ու գեղագործական ճիւղերու չրջանաւարտներու վկայականներու բաշխումը։ Բժշկութեան վերկայական տասան քսան ուսանողներ որոնց 11ը իսլամ են, երկուքը՝ Հայ, (Արտաշ Միքայէլ էֆ. Պարտիզակցի ու Յոնդիր Ստեփան էֆ. Կ. Պոլսեցի), երկուքը՝ յոյն, չորսը հրեայ ու մէկը՝ Սուրիացի։ Ատենց դպրոցներուն համար վիճակ ձգուեցաւ։ Արտաշ Միքայէլ էֆ. Հիւսնիմանուր պիտի երթայ եւ Խնդիր Ստեփան էֆ. ալ Ադ-Տաղ։ Դեղագործական ճիւղէն ալ քսանմէկ ուսանողներ չրջանաւարտ եղան։ Ատենց հինգը իսլամ են, հինգը հայ (Յովսէփ Խաչիկ էֆ. Օրտուցի, Տիգրան էֆ. Կ. Պոլսեցի, Կարապետ էֆ. Կ. Պոլսեցի, Եղիշէ էֆ. Էրզրումցի եւ Կարապետ Դէլորդ էֆ. Տիրարէքիրցի), ինը՝ յոյն եւ երկուքը հրեայ։ Բժշկական ճիւղէն մրցանակ ստացող ուսանողներուն մէջ կան երկու Հայեր՝ Երուանդ էֆ. ու Միհրան էֆ.։

—Հերէքլի կայս. զորձարանին հիւանդանոցին մէջ, երէկ, վեց հարիւրի չափ տղոց թլփատութիւնը կատարուեցաւ։ Դրամական պարգեւներ, հագուստներ, խաղալիկներ եւ այլն բաշխուեցան այդ տղոց։ Այդ առթիւ բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Սուլթանին համար։

—Տպագրական Տեսուչ Հըֆզի պէյ, երէկ, իր եղբօրորդւոյն Լնալէր պէյի եւ բազմաթիւ ազգատ տղոց թլփատութիւնը կատարել տուաւ իր ապարանքին մէջ։ Պոլիս Սարահանէի Պաշը։

—Երէկ նաեւ զանազան տեղեր կատարուեցան վարժարաններու մրցանակաբաշխութեանց հանդէսներ եւ մեկնութիւններու, վարժարաններու եւ այլն բացումներ։

—Ինչպէս ծանուցինք, երէկ, կեդրոնական բանտէն ազատ արձակուեցան իրենց պատժոյն երկու երրորդ մասը աւարտող բանտարկեալներ որոնք բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

—Լուսաւորութիւնները, երէկ գիշեր, ամէն տարուէն աւելի չքեղ եղան։ Սելիմրեի կայս. պալատան չրջակայքը ու բոլոր պարտէզները անհամար կանթեղներով ու լապտերներով զարդարուած էին. տեղ տեղ Իմիթիազի, Օսմանիէի ու Մէճիտիէի մեծագիր պատուանշաններ չուռած էին դոնդողոյն կանթեղներով լուսաւորուած։ Պէշիքթաշի ու Եշան Թաշի մէջ եւ չրջակաները, Մեծ-Եպարքոսին, նախարարներուն եւ աւագանիին ապարանքները չքեղապէս լուսաւորուած էին, նուագածութիւններ կը կատարուէին եւ պարպարակներ ու օշարակներ կը բաշխուէին ժողովրդեան։ Փայլուն լուսաւորութիւններ կատարած էին նաեւ Բեռլայի ու Շիշլիի կողմերու բարձրաստիճան անձերու ապարանքները, զօրանոցները, մասնաւորներու չէնքերը, Ղալաթիոյ առեւտրական ու սեղանաւորական մեծ հասատատութիւնները, Պոլսոյ կողմը կառավարական բոլոր պաշտօնարանները, բարձրաստիճան անձերու ապարանքները, զօրանոցները, մասնաւորներու չէնքերը եւ վաճառատունները։ Նոյնպէս Պատրիարքի, Էրէնքէոյի կողմերը, Վանտիրի երկու եկեղեցիները, Ղղլիները, Մաքրիգիւղ եւ այլն։ Վանտիրի մէջ Շիրքէթի ու Մախուսէի չոգենաւեր եւ հաղարաւոր չոգենաւակներ ու մակոյկներ կ'երթեւեկէին, ամէնքն ալ լուսաւորուած։ Օրթաքիւղ ու Թուրուչէշմէ Բարձր. իշխանութիւններուն ապարանքները եւ Շէյխ-իլ-Իսլամին, դատական, ծովային ու ներքին գործոց նախարարներուն ապարանքներն ալ չքեղապէս լուսաւորուած էին եւ հրանդակութիւններ կը կատարուէին։ Ոսկեղջիւրի մէջ օտ. մարտանաւերը եւ նաւատանդիսոյին բոլոր նաւերը ու դեսպանատանց պատկանողները զարդարուած էին։

—Դաւառներու մէջ ալ մեծ հանդէսով կատարուեր է կայս. գահակալութեան տարեդարձը. գիշերն ալ չքեղ լուսաւորութիւններ տեղի ունեցեր են։

—Եւրոպական մայրաքաղաքներէ առնուած հեռագիրներու նայելով, երէկ առաւ. օտ. դեսպանատանց մէջ շնորհաւորական ընդունելութիւններ կատարուեր եւ իրիկուան հացկերոյթներ տրուեր եւ լուսաւորութիւններ տեղի ունեցեր են։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Սուրիական Տրիպոլսոյ երեւելիներէն Ամրէլատ Մէհմէտ Խայրէտտին պէյի։ Սալիսէի ատենն ներքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դեւանին քարտուղարներէն պուլկարերէնի թարգմանիչ Զաքան Նուրի էֆ.ի եւ Կէյվէի թաղապետական բժիշկ Վրիանէս Գրիգոր էֆ.ի։

ԱՆՈՅՇ ԶՈՒՐ.—Պաշտօնական Զնկոյց մը Բեռլընոխանէի հովիտին բերուած անոյշ ջուրերու համար չինուած մեծ աղբիւրներուն բացման հանդէսներուն կատարումը ծանուցանելով, կը յարէ թէ ուրիշ տեղեր ալ, կայս. Իրատէի մը հանձնայն, աղբիւրներու չինութեանց փութով պիտի ձեռնարկուի։

ՎԱՍԵՄ. ԻՊՐԱՀԻՄ ՊԷՑ.—Ականակուս Մէճիտիէ պատուանշան չնորհուեցաւ ա. բարոյապատ Վասեմ. Իպրահիմ պէյի։

ՎԱՍԵՄ. ՖՈՒՍԱՏ ՊԷՑ.—Վեհ. Սուլթանը Իր անձնական նախաձեռնութեամբ բարեհաճեցաւ ականակուս Մէճիտիէ պատուանշան չնորհել Ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վասեմ. Ֆուատ պէյի։ Կայ., այդ բարձր գնահատումը, որուն կ'արժանանայ Վասեմ. Ֆուատ պէյ, իրական վարձատրութիւն մըն է իր բարեբաստ. հաւատարմական ծառայութիւններուն։ Ն. Վասեմութիւնը տէրութեան կարող ու ձեռնհաս պաշտօնատարներէն է եւ մեծ խոհականութեամբ կը վարէ ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական մը։ Ֆուատ պէյի։ Կայ., այդ բարձր գնահատումը, որուն կ'արժանանայ Վասեմ. Ֆուատ պէյ, իրական վարձատրութիւն մըն է իր բարեբաստ. հաւատարմական ծառայութիւններուն։ Ն. Վասեմութիւնը տէրութեան կարող ու ձեռնհաս պաշտօնատարներէն է եւ մեծ խոհականութեամբ կը վարէ ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական մը։

ՆԱԽԱՐՇԱՅ.—Ազատիկեանոսի Եսթիտիլիպլիպ, որուն նախագահն է Անգլիոյ դեսպանատան երրորդ թարգման Պ. Մարթին, կայս. գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, նաւարշաւ մը կատարեցաւ։ Բիլիսն ալ չքեղապէս լուսաւորուած էր։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ դեսպանը հեռագիր մը ուղղեց Ցուսատանի Նիքոլա իշխանին եւ Էլլէնս մեծ դքսուհիին, շնորհաւորելով անոնց ամուսնութիւնը։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐ ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՆԵՐ.—Ցուցաց Ս. Պատրիարքին խնդրանքին վրայ, առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան չնորհուեցաւ Աչանիի մատրաղլիա Ս. Աթանասի։ Երկրորդ եւ երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ ուր

—Խանուէի հրապարակը հաստատուն է Կ. Պոլսոյ մէջ։ Եւրոպայի մէջ միշտ երկիւղ կայ Պրազիլիոյ բերքերուն համար։ Կը յիշուի քանի մը տարի առաջ խանուէի բերքին կրած ծանր վնասը՝ սառնամանիքէ։

—Աբքէրոնի նաւթի արտադրութիւնը յուլիսին եղաւ 60,500,000 բուռ. անցեալ ամսուն 47,700,000 էր։ Գինները ազդուեցան այդ առատութենէն։ Կասպից ծովի եւ Սեւ ծովի Ընկերութիւնը 4,200,000 բուռի բաժին մը ունի այդ արտադրութեան մէջ։

—Բամպակի նոր բերքը սկսաւ Աղէքսանդրիա ժամանել։ Աղէքսանդրիոյ մէջ պատրաստ կայ 336,813 կնդինար, անցեալ տարի 465,291 էր։ Լիվերբուլի մէջ 50,000 հակ. անցեալ տարի 58,000 էր։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ. — Երէկ գիշեր ժամ 5½ին հրդեհ ծագեցաւ Պէյքոզ Տէրէ Իչի փայտաշէն տունէ մը։ Երեսուն տուներ ու խանութներ այրեցան։ Բաթիիոթիի Ընկերութիւնը ութսուն ոստիկի վնասեց։ Մանչէսթըր թեթեւ վնասներ ունեցաւ։

—Երէկ գիշեր ժամ 1½ին Արնաւուտքէյ Սէօյիւտ Պահճէ փողոցին մէջ եերասիմոս Եէրասաքսի փայտաշէն տունը բռնկեցաւ։ Քանի մը պատուհաններ եւ առաստաղը այրեցէ եռքը կարելի եղաւ վանդին առաջքը առնել։

ԿԵՂԾ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆը չատ մը յոսի արդիւնքներ տուաւ, որոնց ամէնէն վնասակարն ու տնաւերն է ջղային հիւանդութիւնը։Այսօր ամէն մարդ՝ տարբեր ձեւերու տակ՝ ենթակայ է ջղային հիւանդութեանց ու եւ է տեսակին. փափկակազմ կիներ մանաւանդ՝ բնաւ զերծ չեն մնար։ Դիւրագրգռութիւն, անքնութիւն, կեանք գլխու ցաւ, սրտի փոփոխում, մարելիք, քնաշրջիկութիւն, իսբերի, սիաբիճ եւն. եւն. արդիւնք են ջղային հիւանդութեանց, զորս հիմնապէս եւ ապահով կերպով կը բուժէ ՎԱԼԷՐԵԱՆԱՑ ՏՐ ԲԻԼԻԼՕ անուն դեղը, որ կը ծախուի ամէն տեղ։

ԲԻԼԶՆԵՐԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ԳԱՐԵՁՈՒՐ.— Պ.Պ.Տէմիթրաքուլօ եղբարք եւ Ընկ.ը, նուագարան պաշտօնադրի մը համաձայն, որ վաւերացած է ռուսական հիւպատոսարանին կողմէ, Կ. Պոլսոյ եւ շրջականերուն մէջ միակ գործակալը եղած են «Բիլզնէր Կէնսոէնչաֆթ–Պրաուէր» համբաւաւոր գործարանին գարեջուրին։ Ցայտնի է թէ, Բիլզնէրի ճշմարիտ գարեջուրը, որ այնքան գնահատուած է ըմպելիք ճանչցողներու կողմէ, իր ախորժելի համէն զատ առողջապահական ըմպելի մըն է, ինչպէս յայտարարած են բժշկական հեղինակութիւններ։ Աւելցնենք թէ իր գնին ժամանութիւնը դիւրամատչելի կ'ընէ զայն գարեջուրի սիրահարներուն։ Ռէօմիւրի 15 աստիճան ջերմութեան տակ իր յատկութիւններէն եւ ոչ մէկը կը կորսնցնէ։ Հանրութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք զգուշանալ Բիլզնէրի ուրիշ կարծեցեալ վաճառանիշերէ, որոնք օտարոտի են։ Առաջին անգամն է որ Բիլզնէրի ճշմարիտ գարեջուրը կը ներածուի մայրաքաղաքիս մէջ։
12—26

ՇԱՏ ԿԱՐԵՒՈՐ.—Ամիրալերէի եւ իր ապրանքներուն մթերքը նորոգելու պատճառաւ, Շըմիզրի Իսնիվէրսել (Բերա, թիւ 399) կը ծանուցանէ թէ օգոստոս մէկէն (Ն. Տ.) սկսեալ, ընդհանուր վաճառում մը ընել սկսած է, իր բոլոր ապրանքներուն վրայ, չատ զեղչուած գիներով։ Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս արտակարգ վաճառման վրայ։ Ճշմարիտ առիթներ կան, մանաւանդ մարքիզիզերի,ճամբորդութեան առարկաներու վրայ, ինչպէս նաեւ սեղմիրաններու եւ բարիզեան ապրանքներու համար, որոնց վրայ ալ եւս գործ չպիտի ընէ վաճառատունը։
9—12

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

1318ի սեպտեմբեր ամիսը մօտենալուն առթիւ, որ ոգեւոյց ըմպելիներու տուրքին երկրորդ վճարման ժամանակն է, Օսմ. Հանր. Պարտքի մնօրէնութիւնը Կ.Պոլսոյ եւ շրջականերու մէջ ոգեւոյց ըմպելիի առեւտուրով զբաղողներուն կը ծանուցանէ թէ, համաձայն այդ մասին պատրաստուած կանոնագրին 14րդ յօդուածին, օգոստոս ամսուն մէջ պարտին ներկայանալ ոգեւոյց ըմպելիներու տեսչութեան, որ Դալաթիա քարափին վրայ, Լոյտ խանը փոխադրուած է, հարկ եղած արտօնագիրը առնելու համար։ Ամէն անոնք որ մինչեւ սեպտ. մէկ չներկայանան, օրինական տրամադրութեանց պիտի ենթարկուին։
5—15

* * *

Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Օսմ. Հանր. Պարտքի բամնեսէրներուն թէ, 1881 դեկտ. 8/20ի Կայս. Հրովարտակին Ե-րդ յօդուածին 5րդ հատուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն ամէն կտրոնները, որոնք չեն դանձուած իրենց պայմանաժամին վեց տարի եաքը։ Հետեւաբար 1896 սեպտ. 1/13ի 26 թիւ կտրոնները, եթէ դանձուած չըլլան մինչեւ 31/13 սեպտ. 1902, Հանրային Պարտքի Վարչութեան պիտի մնայ։
10—10

* * *

Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բրիորիդէ պարտաթղթերէն ունեցողներուն թէ 1890 ապրիլ 15/27ի Կայս. Հրովարտակին ԺԴ. յօդուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նըկատուին այն բոլոր կտրոնները որոնք չեն դանձուած իրենց պայմանաժամին աւարտելէն մինչեւ վեց տարի վերջը։ Հետեւաբար նոյն պարտաթղթերուն 1896 սեպտ. 1/13ի 12 թիւ կտրոնները եթէ մինչեւ 31/13 սեպտ. 1902 դանձուած չըլլան, Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։

18/1 Յուլիս 1902 9—10
ԷՆԻՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆ

Քանի մը օրէն կ'աւարտի տասնվեցի մեր թերթօնը՝ ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐՏը որ այնքան ախորժով ու հետաքրքրութեամբ կարդացուեցաւ մեր ամէն կարգի ընթերցողներուն կողմէ։ Յառաջիկայ շաբթու պիտի սկսինք հրատարակել Բոլ–Վէրթոր Մարկրիթի մէկ հետաքրքրաշարժ ու սիրուն վէպը, որ իր սրատյոյզ դրուագներովը եւ բնական ու ճշմարտանման դէպքերու ցանցովը հաճելի ընթերցում մը պիտի ըլլայ ամէնուն համար։ Այս վէպը՝ որուն անունն է

ՆԷՍՍԻ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ

աշխարհիկ մտաւորայր մը կը նկարագրէ իր բոլոր աչքառու եւ ցայտուն կողմերով, աշխարհիկ, զրօսասէր ու հարուստ դասակարգի մը հոգեբանութիւնը երեւան բերելով։ Դէպքերը իրենց բնական ու անմիջական շաղկապումով իրարու կը յաջորդեն եւ կը յանգին եզրակացութեան մը որ ընթերցողը զարմանքի մէջ թողլու ընդմիջում չունի։ Աւելորդ պիտի ըլլայ ասելի երկար ու պայմանադրական ներբողներ հիւսել այս վէպին չուրջը, որ իր հետաքրքրաշարժ հանգամանքին կը միացնէ նաեւ հրապուրիչ ու խնամեալ ոճ մը, հոգեբանական վէպերու յատուկ։

ՏԻԵԶԵՐՔ ԵՒ ԻՐ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆը
(L'univers et Sa formation)
Գրած՝ ՏՈՌԹ. Ն. ՏԱՂԱԻԱՐԵԱՆԻ

Թարգմանեց ի Հայ
ՍԱՀԱԿ Վ. ՕՏԱՊԱՇԵԱՆ
ՓՈՒԼԻՄԱԶՈՒՈՐ ՍԲԵՎԱԶԻ
Գիտական լուրջ գործ, պատկերազարդ
ընտիր տիպ
ԲՈՎԱՆԴԱԿ ՀԱՄՈՅԹԸ ՍԲԵՎԱԶԻ ՈՐԲԱՆՈՑ–ՎԱՐԺԱՆ ԱՆՈՒՆ ՅԱՏԿԱՅՈՒԹԱՆ Է
Գին 10 ղրուշ
(Դեղրոնատեղի, Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի արհեստանոցի սենեակը, Մեծ–Նոր խան)։
2—3

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ Վեհ. Սուլթանը Իր գահակալութեան տարեդարձին առթիւ բարեհաճեցաւ Իր ներկայութեան ընդունիլ հպատակ հասարակութեանց բոլոր կրօնական պետերը։ Տ. Մաղաքիա Ս. Պարտիրաքը, Հայ–Հռոմէականաց Պատրիարք Տ. Պօղոս Ս. Իմմանուէլեան, Հայ–Բողոքականաց ազգապետ Պօյաճեան Յակոբ Էֆ. Ցունաց Պարտիրաքը Տ. Եռաքիմ, Պուլկարաց Էքզարք Տ. Եսէֆ, Ասորի եւ Մելքիթ Կաթոլիկներու Պատր. Փոխանորդները իրենց գործակատարներուն հետ, ինչպէս նաեւ Հրէից խախամապետ տեղակալը ժամը 5½ին Բարձր. Հաճի Ալի փաշայի կողմէ ընդունուելով առաջնորդուցան հիւրանոց, ուր քիչ մը հանգիստ առնելէ եւ իրենց հարկ եղած մեծարանքները ըլլալէ եաքը, արարողական Վսեմ. Իպրահիմ պէյի առաջնորդութեամբ գացին ընդունելութեան դահլիճը, ուր այցելեց Ն. Կ. Վեհափառութիւնը։ Այս միջոցին Ցունաց Պարտիրաքը յանդիմանէն լեզուաւ կարդաց շնորհաւորական ուղերձ մը զոր թարգմանեց մեծ–լօգոթէթ պէյը։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ պատասխանել եւ բաւ։

«Ձեր կարդացած ուղերձին եւ յայտնուած ազնիւ ու հաւատարմական զգացումներեն մեծապէս գոհ եմ. ապահով եղէք որ ձեր ժողովրդեան հանգստութեան եւ երջանկութեան համար պիտի ըլլամ միշտ Իմ կամքս եւ հրամաններս։ Ինչպէս որ մինչեւ հիմա ամենայն հաւատարմութեամբ Իմ Դահուս ծառայեցիք, նոյնպէս յառաջիւեցէք. նաեւ կ'արտօնեմ զձեզ հաղորդելու Իմ Կայսերական բարեհաճութիւնս ձեր ժողովրդեան։»

Պատրիարքները եւ հոգեւոր պետերը ջերմ բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Սուլթանին կենաց եւ արեւշատութեան, դուրս եկան ընդունելութեան դահլիճէն։ Վսեմ. Իպրահիմ պէյ ուրիշ սենեակ մը առաջնորդեց զանոնք, ուր նորէն մեծարանքներ եղան։

Ներկայ կրօնական պետերը երէկ խմբովին այցելեցին Բարձր. Հաճի Ալի փաշայի, Բարձր. Թահսին փաշայի ու Բարձր. Իզզէթ փաշայի եւ անդամ մըն ալ յայտնեցին իրենց շնորհաւորութիւնները։

—Էչօթեանցի Առաջնորդական Տեղապահ Տ. Մկրտիչ վարդապետ Աղանունի որ Ակիոն Դարաֆիարի հրդեհին լուրը առնելուն պէս հոն փութացած էր, հեւսեւեալը կը հեռագրէ Պատրիարքարան.— «Այրած տուները թուով հազար են, վերի եկեղեցին ու վարժարանը ազատած են. մարդու կորուստ չկայ. ժողովուրդը ծայրայեղ թշուառութեան մատնուած է եւ անմիջական օգնութեան կը կարօտի։» Մ. Պատրիարքը անմիջապէս 50 ոսկիի նպաստ գումար մը փութացուց հեռագրով։

—Մանչէսթըրէն կը գրեն մեզ օգոստոս 15 թուով.—«Անցեալները հարանեկան հանդէս մը կատարուեցաւ քաղաքիս Պրուքլէնց աւանին մէջ։ Անգլիացի բժիշկ մը տարեթէր Հաւլա Ռէնկոս պարակուեցաւ հայազգի օրիորդ Էլիզ Միրաքեանի հետ։ Միրաքեան երեք քոյրեր է հօր եւ օրը, վերջին տարիներս իրենց մօր հետ հաստատուած էին Պրուքլէնցի մէջ, եւ քիչ առեւտուն մէջ անգլիական լեզուին հմտանալով ու անգլիացի ընտանիքներու հետ ծանօթանալով իրենց ապրուստը կը հարէին ձեռագիրութեամբ եւ ձեռագործով։ Ակէ երկու տարիի չափ առաջ Օրիորդներուն մայրը կը մեռնի, եւ իրենք ամենայն պարկեշտութեամբ կը շարունակեն իրենց համեստ աշխատութիւնը։ Տօրթէօռ Հաւլա, որ իր արուեստին մէջ համբաւ ունեցող ազնիւ երիտասարդ մըն է, կը համակրի երեք քոյրերէն երկրորդին եւ անոր հետ նշանուելով վերջապէս կը պսակուի։ Պսակի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ տեղւոյն Ուեսլիան եկեղեցիին մէջ։ հրաւիրեալներու ընտիր բազմութիւն մը ներկայ էր. նաեւ հրաւիրեալ էր մեր Ս. Առաջնորդը, որ բեմին կեդրոնը բազմած էր եպիսկոպոսական աթոռին վրայ վեղարով, ինչ որ, ինչպէս տեղական մամուլը հրատարակեց, պատկառելի ազդեցութիւն մը ըրած էր ներկաներուն նոյնպէս եւ անգլիացի հրաւիրեալներուն վրայ։ Հարսը արժէքաւոր նուէրներ ստացաւ փեսին եւ անոր ծնողքին ազգականներէն, բարեկամներէն, ինչպէս նաեւ համակիր ընտանիքներու կողմէ։ Տեար Մարտիրոս Թօքատեան, իբր պաշտօնական կամ խնամակալ՝ ներկայ եղաւ եւ պսակի արարողութենէն յետոյ մեծածախս կոչունք մը տուաւ հրաւիրեալներուն։ Մէկ կողմէն հայ երիտասարդներէն չատեր անդլիացի էնսաֆ դասակարգի պատկանող աղջկանց հետ ամուսնութիւն կը կնքեն, իրենց տոհմակից պարկեշտ աղջիկները ձգելով՝ միւս կողմէ անգլիացի երիտասարդ բժիշկ մը սքանչանալով հայ օրիորդի մը պարկեշտութեան վրայ՝ կը կապէ իր կեանքը անոր հետ։»

—Երէկ առտու, Վեհ. Սուլթանին Գահակալութեան տարեդարձին առթիւ զոհարանական մաղթանք կատարուեցաւ Հայ–Հռոմէականաց Սագզդ–Աղաճիի եկեղեցիին մէջ, նախագահութեամբ Տ. Պօղոս Իմմանուէլեան Պատրիարքին, որ այս առթիւ քարոզ մըն ալ խօսեցաւ։ Գոհարանական արարողութեան աւարտումէն յետոյ, Իմմանուէլեան Ս. Պատրիարքը Կայս. Պալատ գնաց, իր հաւատարմական զգացումները եւ շնորհաւորութիւնները մատուցանելու համար յոտս Կայս. Դահուն։

—Վեհ. Սուլթանին Գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, երէկ գիշեր չքեղազարդ լուսազարդուած էր Պատրիարքարանը։ Մայր վարժարանի աշակերտները, գիշերը, Վեհ. Սուլթանին ձօնուած երգեր երգեցին եւ Պատր. Փոխանորդ Սրբազանը չրջապատուած եկեղեցականներէ ու աշխարհականներէ, ընդունեց հայ եւ օտարազգի հիւրեր, որոնց պատուախրութիւններ եղան։ Ն. Սրբազնութիւնը այս առթիւ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Կայսեր համար։

—Կիլիկիոյ Կաթող. ընտրութեան պատուիրակ Տ. Մովսէս եպիսկոպոս Կիւրիւքճեան անցեալ երկուշաբթի օր Պէրութ հասեր է, ուր տեղւոյն վանքը գիշերեր է, հարկ եղած պատուիներով ընդունուելով տեսուչ Ներսէս վարդապետ Խապանանի կողմէ։ Տ. Մովսէս եպիսկոպոս հետեւեալ օրը ճամբայ կելեր է Պէյրութէն։

—Տ. Բարթուղիմէոս արքեպիսկոպոս Զմիւռնեան, Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Սուքիասեան եւ Տ. Հմայեակ եպիսկոպոս Դիմաքսեան, երէկ, Կայս. Պալատ երթալով՝ իրենց հաւատարմական ու երախտագիտական զգացումները մատուցին յոտս Կայս. Դահուն։

—Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ Սրբազան, երէկ, Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի մատրան մէջ պատարագ մատոյց, Տիկին Երանուհի Բարթող պէյի անուան ազնավմբութեան առթիւ։ Պատարագէն յետոյ հոգեհանդիսա կատարուեցաւ։ Յետոյ Հոգեւորականութեան կողմէ արուած սեղանի մը մասնակցեցան հաւատիրեալները։ Տիկին Երանուհի Բարթող պէյ այցելեց հիւանդանոցի յարկերը, ուր աղջկանց որբանոցը գնաց, ուր որբուհիները մնդուսի վրայ բանուած բարձիկ մը նուիրեցին ուղերձի մը հետ։ Ս. Յակոբայ արհեստանոցն ալ այցելեց. ընկուզենիէ գեղակերտ պիէճ մը նուիրուեցաւ Տիկին Երանուհիի, որ փոխարժէքը վճարեց ու դայն նուիրեց աղդային ոճ եւ է հատատութեան։ Որբանոցի աշակերտներն ալ ուղերձ մը մատուցին այցելու տիկնոջ։ Իր այցելութեան առթիւ, Տիկին Բարթող պէյ 20 ոսկի նուիրեց Հիւանդանոցին եւ խոստացաւ նոյն հատատութեան մէջ պատած տարեկան բրինձը ղրկել Եղիպտոսէն։

—Արմաչի Դպրեվանքին Փոխ–վանահայր Եղիշէ եպիսկոպոս Դուրեան այսօր Արմաչ կը դառնայ։

—Մատթէոս էֆ. Պալեօղեան, որ մէկ մէկ չէնք նուիրած էր Իզմիրի երկու հայ որբանոցներուն, փափաք յայտներ է որ մը եւ որբուհի մը որդեգրել, անոնց ծախքը ինք ստանձնելով։ Այրի տիկին Նեկտար Սիվրիսարան ալ անցեալ օր Կէօզթէբէի իր բնակարանին մէջ սեղան մը տուեր է Հոգատար–Որբանոցի Ընկերութեան որբուհիներուն։ Տիկինը իր ընտանիքին անդամներով սեղանակից եղեր է որբուհիներուն։

—Երուսաղէմատունը, Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցը, Խասգիւղի որբանոցը, Ս. Պարտիրաքին ընակարանը, երէկ գիշեր, լուսազարդուած էին Վեհ. Սուլթանին Դահակալութեան տարեդարձին առթիւ։

—Պէպէքի դերմանական որբանոցին 50է աւելի որբուհիները, կիրակի օրը հաղորդուեցան Գալատիոյ եկեղեցիին մէջ։ Ժամերգութեանց աւարտումէն յետոյ, Թող. Խորհուրդին կողմէ նախաճաշ մը տրուեր է որբուհիներուն, անոնց բաժնուելով նաեւ օրհնուած խաղող։ Տ. Գրիգոր արքեպ. յորդորեր է որբուհիները սիրել իրենց եկեղեցին, եւ շնորհակալութիւն յայտներ է որբանոցի ուսուցչուհիներուն եւ ոստոսցիչներուն, որոնք իրենց մայրենի եկեղեցին կ'ուսնորդեն որբուհիները։

[redacted]

Երէկ, Բերայի Գերեզմանատան եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ յուղարկաւորութիւնը Ա.ՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՆՈՅԵՄՔԱՐ ՅԱ.ԿՈՌԵԱՆԻ։ Հանդուցեալը իր չրջանակին մէջ չա՛տ յարգուած էր, եւ բարի ու ազնիւ մի կնոջ մը հմտաւը կը թողու։ Մեր ցաւակցութիւնները կը յայտնենք իր թոռան՝ Արեւելքի աշխատակից Արամ էֆ. Անտոնեանի, ինչպէս նաեւ բոլոր պարագաներուն։

[redacted]

ԲԱՂԷՇԷՆ ԼՈՒՐԵՐ
(ՄԵՐ ԹՂԹԱԿՑԷՆ)

ԲԱՂԷՇ, 6 Յուլիսոս

Յուլիսի 20ին քաղաքիս միացեալ վարժարաններու տնօրէն Տիգրան էֆ. Վարժապետեան իր հետ ունենալով կեդրոնի ուսուցիչներէն Մելքոն էֆ. Բաղքերունին Խուլթիկ գիւղ գնաց, տեղւոյն նպաստաւոր երկսեռ վարժարանին տարեկան ընդհանուր քննութիւնները կատարելու համար, ըստ հրաւէրի Առաջն. Փոխանորդ Տ. Պետրոս վարդապետ Շահինեանի յուլիս 19 պաշտօնագրին։ Քննութիւնները երեք օր տեւեր են ի ներկայութեան հոծ բազմութեան մը, եկեղեցիին մէջ. ներկայ են գտնուեր նաեւ տեղւոյն բոլոր քահանաներու քարոզիչ պատուելի Գրիգոր եւ քաղաքիս Բողոքականներու վարժարանի կարեւոր ուսուցիչներէն Պ. Արմենակ Սառոյեան։ Խուլթիկի նպաստաւոր վարժարանը եւ Ս. ուսուցչիչ Բերովբէ էֆ. նաղարեան՝ որոնք միշտ նպաստաւոր վկայութիւններ ընդունած են մեզմէ, այս անգամ յիշեալ քննիչ էֆէնտիներու հաւատի վկայութիւններով առաւելապէս կը շեշտուի նըպաստաւոր վարժարաններու մէջէն այդ գիւղի վարժարանին կարեւորութիւնն ու պարտաճանաչ ուսուցչի անձանձիր աշխատութիւնները։ Աշակերտներու, մանաւանդ աշակերտուհիներու համարձակ պատասխանները, առանց բացառութեան՝ ուղղուած բոլոր հարցումներուն ճիշդ պատասխան տալերնին, հիացում պատճառած է ներկաներուն, որոնք չատ գոհ մնացած են։ Քննութեանց աւարտումէն յետոյ, դպրոցական հանդէս մըն ալ կատարուեր է, բանախօսութիւններ ըրեր են նաեւ Վարժապետեան, Բաղքերունի եւ Սառոյեան էֆէնտիներ։ Մրցմանց արդիւնքը եւ տարեկան տեղեկագիրը յըղուած է արդէն Ս. Պատրիարք Հօր։

—Նոյնպէս գոհացուցիչ էին այս տարի Խնդրակատարի վանքի որբանոցի տարեկան հարցաքննութիւնները, որոնք սկսան անցեալ Ամ եւ տեւեցին մինչեւ 4։ Ներկայ էին ուրբաթ օրը Վսեմ. կուսակալին կողմէ օգնական Տ. Ներսէսեան Սմբատ էֆ., հրամանատար փաշայի Փոխանորդը, գնդապետ պէյը, մէարիֆ միւտիրի Ալի Վէֆիա էֆէնտին եւ քարտուղարը Թէֆիգ էֆ. ու մէկ քանի բարձրաստիճան պէնուրակներներ. իսկ կիրակի օրը յայնանախուն բազմութիւն մը մնրազնէլից։ Աշակերտները՝ մանաւանդ Ե. կարգը, լաւ պատասխաններ տուին։ Այս նպաստաւոր վկայութիւնէն ետք ունիմ դիտողութիւններ, որոնց վրայ կը հրաւիրեմ Խնամակալութեան եւ տնօրէն էֆ.ի ուշադրութիւնը։ Դ. կարգը կը պակսի եւ լուծուած է, ինչո՞ւ. Ե. կարգը որ հինգերորդ չրջանը կը բոլորէ, ի՞նչ ծրագրով ընթացած է եւ նախորդ տարուան վրայ ինչ առաւելութիւն ցոյց տուաւ. չատ տարակուսերու մէջ—փոքրիկ բացառութիւններով—Ե. կարգը գտանք հոն՝ ուր որ էր նախորդ տարի. օրինակ, այս տարի հայերէնի համար գլխարար պիտի սկսուէր եւ գրքեր ալ հայթայթուեցան. ինչո՞ւ համար բարձի թողուած է. աշխարհարարի մէջ բառարտնական լուծումի մը եւեթ կ'ընէին աշակերտները. հինգ տարուց ընթացքին մէջ դժուէ հատարակ վերլուծումի մը չըսեմ տրամաբանական, ուսած չըլլայիւ գոնէ. թուքերէնի դրութեան նիւթերը, նախորդ տարուան յարեւնման նիւթերն էին. աւելի տարօրինակն ալ կայ, նախորդ տարւոյ մէջ ուսուցչին պատրաստած դասախօսութեանց ծրագիրը կը հասցընէ Դ. կարգը՝ թուաբանութեան մէջ (Թ. տիպ Պօղոսեան) ցվերջ պարզ տոկոսի, իսկ այս տարի նոյն կարգը որ Ե. եղած է, նոյն դասագրքովը հասած է ցվերջ բաղադրեալ տոկոսի, ուրեմն ամբողջ տարուան ընթացքին մէջ միմիայն բաղադրեալ տոկո՞ս մը առած են դաս։ Ուրբաթ օրը՝ թուրք լեզուով ուղերձներ կարդացուեցան, յարգամեծար հրաւիրեալները պատուասիրուեցան եւ գոհունակ սրտով մեկնեցան. իսկ կիրակի օրը, գոց ոտանաւորներ եւ դրաւոր ճառախօսութիւններ ալ տեղի ունեցան. Տնօրէն էֆ. կարդաց հեղուկաց տեղեկագիրը եւ հոսկ ուրեմն եղրակացնելով յայտարարեց Պատրիարքարանի նպաստի դադրիլը, որուն հետեւանքով որբանոցի փակուելուն եւ որբուհիներու ցրուելուն տխուր հարկին ներքեւ գտնուիլը։ Արդարեւ բոլոր ներկաները ցաւօք սրտի ունկնդրեցին այդ յայտարարութիւնը. երբ պատանիչը քընութեանց ու հանդէսին վերջ տուաւ, տա՛ն ինքնաներբարար տեղւոյն երեւելիներէն փաստաբան Մովսէս էֆ. Պատիկեան ձայն բարձրացուց եւ հրաւէր կարդաց ներկաներուն՝ թայլ չտալ որ որբանոցը փակուի եւ տարի մըն ալ ապահովել տեղական միջոցներով. այդ հրաւէրին վրայ՝ տեղւոյս ականաւոր անձնաւորութիւններէն եւ Բաղաքական Ժողովի անդամ Գրիգոյեան Ճէրճիզ էֆ. փութաց բանալ հանդանակութիւնը եւ 10 օսմ. ոսկի գրուեցաւ. վչեալին հետեւելով ներկա եղողներն ալ մասնակցեցան հանդանակութեան եւ նոյն օրը գումարը դրեթէ 50 օսմ. ոսկիի յանգեցաւ։ Հանդանակութիւնը շարունակելի է եւ կը յուսացուի 80—90 ոսկիի հասցնել. սորը վերայ աւելցնելով մէկ քանի մանկական նուէրներ, որոնք չարունակական կարդէն են եւ աբեկալելով ու յուսալով մանաւանդ նպաստ մըն ալ Պատրիարքարանէ, որբանոցը ապահոված կ'ըլլայ չրջան մըն ալ, որուն յաղթութեան սրտանց կը բարեմաղթենք։

—Երկար տանիլ ի վեր նորընտիր Առաջնորդէն լուր չհասնիր մեզ։ Պատրիարքարանի հրամանին վրայ Բաղչէջիկն կատարած օրինական ընտրութիւնը, նորընտիր Առաջնորդի սիրայօժար համակերպութիւնն, ծանօթ իրողութիւններ են, բայց Առաջնորդ չկայ մէջտեղը։

—Առաջնորդական Փոխանորդը քանի մը օրէ ի վեր տակաւ է եւ Դոմոց վանքը օդափոխութեան գացեր է. կ'ըսուի թէ այդ պատճառաւ է որ չէ կրցած Խնդիրկատարի որբանոցի քննութիւններուն ներկայ գտնուիլ։

—Տակաւին յայտնի չէ թէ քաղաքամէջի վարժարանները արդի միացեալ դրութեան մէջ պիտի պահուին կամ ոչ, որովհետեւ ժողովականներն հաղուադէպ պարագաներու մէջ նիստի կուգան եւ դեռ այդ մասին չեն խորհած. մեր տեսութիւնները յառաջիկայն։

Այսօրուան Հեռագիրներ
(ԱԺԱՆՍՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼԻ)

ԲՈՒԼԱ, 1 օգստ. — Ֆրանց Եոսէֆ կայսրը Ռէնիէ արշիդուքսին հետ, հոս հասաւ եւ մեծ խանդավառութեամբ ընդունուեցաւ ժողովրդեան կողմէ։ Կայսրը Միրամար զբօսանաւը գնաց, նաւային ռազմախրճներուն ներկայ գտնուելու։

ՌԱՖԲՈՆԻՒ.— Իտալիոյ թագաւորը այս իրիկուն, հոս վերադարձաւ։ Ժողովուրդը համակրական եռանդագին արտայայտութիւններով ողջունեց։

ՇԷՐՊՈՒՐ.—Ընդծովեայ չոգենաւի մը մէջ պայթում մը պատահելով, նաւազի մը երեսը ու ձեռքերը այրեցան ծանր կերպով։

ՆԻԻ–ԵՈՐՔ.—Անգլիական Քորոնա չոգենաւը որ Ֆոռ–որ–Ֆրանսէն Բոռ–Բասթրի ժամանեց, լուր բերաւ թէ անցեալ չաբաթ օր Բէլէ լեռը Նորէն զօրաւոր բորբոքում մը ունեցեր է։ Երկու գիւղեր ընաջնջեալ եղեր են։ Երկու հարիւր հոգի մեռած են։

ԲԱՐԻԶ.— Բարիզի օսմ. դեսպան Մուխիր պէյ՝ այցելեց Պարկասանի Շահին։

—Եոհաննէսպուրկէն կը հեռագրեն թէ Բրոնեէ զօրավարը Սէնդ–Էլենէ վերադարձին կը հերքէ իր Եւրոպայի մէջ ճամբորդելուն մասին չրջած զրոյցը։

—Լիպէ Բարոլ կը գրէ թէ մենարարտ մը տեղի պիտի ունենար պատերազմական նախարար Անտրէ զօրավարին եւ ծովային նախարար Բէլլըդանի միջեւ, հարիւրապետ Իմիպէռի պաշտօնի փոփոխման մասին։ Հանրապետութեան նախագահը խնդիրը կարգադրեց։

ՀՌՈՄ.— Սոսդ աղբիւրէ կը հաղորդուի թէ Զարը նոյեմբեր 3ին Հռոմ պիտի գայ։ Ռուս վեհապետը պիտի այցելէ նաեւ Պապին։

ԶԱԼԱԲԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 17 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	31	26 ½
Ամէնէն քարձր գին	»	31	27
Ամէնէն վար գին	»	31	23
Բուլգէլիի Երկաթուղի զոց.	ֆր.	119	—
Ամէնէն քարձր գին	»	119	12
Ամէնէն վար գին	»	117	87

ԲԱՅՈՒՄ 20 Օգոստոս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	32	03 ½
Բուլգէլիի Երկաթուղի	ֆր.	123	12
Շիրքէթի Խայրիէ		27	40
Օսմանիէ		—	—
Ռէշտի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քէշտի Ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Սօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		2	75
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	45
» ժուիսանս		1	37
» պարտաթուղթ		496	—
Քարաի Կ. Պոլսոյ		496	—
Թրանսվայ		149	—
Քրէյտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		263	—
Լավրիոմ		75	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	37
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	71 ½
» » » չէք	»	22	70
Գէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	70

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒՆ ԸՆԹԱՑՔը

20 ֆրանսնոց	Ղրշ.	87	26
Անգլիական ոսկի	»	110	05
Բոլ Եմբէրիոլ	»	90	—
Քրիմից	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէճիտիէ	»	102	—
Բուպլի Ղրշաղրամ	Օ. Ո.	8	57

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Սեպտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	94	25
Օսմանեան Ռանթ սեռի Բ.	55	25
» » » Դ. բաց.	28	75
» » » Դ. զոց.	29	25
Օսմանեան Պանքա	13	—
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	41	—
» Մօնօքոլ	43	50
Պուլկարական 1888	92	93
Էժիբսիէն իւնիֆիէ	109	—
Տօմինիալ	105	25
Թրանսվալ	5	93
Այտին նրկաթուղի	14	—
Փոխառութիւն	25	33 ¾

ԲԱՐԻԶ, 1 Սեպտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %	101	40
» » 3 ½ %	101	82
Օսմ. Քոնս. սեռի Դ. բաց.

ՏԻՒԶԱՌԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ
ԼԱԲԹՕ-ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՈՆՈՎ
VIN et SIROP de DUSART

Տիւզառի գինին ու օշարակին մէջ գտնուած լայթօ-ֆոսֆատ ոը շօն ամենէն ազդեցիկ վերանորոգիչն է։

Ոակրամէնտ տղոց սակաւութիւնը կը լիցնէ ու կը զօրացնէ. ուժ կուտայ թոյլ և ուշացեալ տղոց։

Ցրտ կիներէն այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգնիր ու չեն վախեր և աւելի կարողի տալաք կը ծնին։

Լաբթօ-ֆոսֆատը ստամոքսներուն կաթը կը չատցունէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ ամէն հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները շուտ կը բուսնին։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ * Ա.

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ�simՆՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՕՍՖՕՐ կը պարունակեն որ մայծոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորաբար աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս ֆոսֆորը որ թաղկացին է մարդկային կազմուածքին համար, շատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և ու անմը որ կորսնցուցած է մայծոյն ֆոսֆորը, տեւական տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կորսնին ամբողջ մայծոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ սիրտը կը տրտնջէ և դեռ այս կ'ելնի շատ մը անհանգստութիւններէ կը առաջանայ։

Կորուած ֆոսֆորը կրկին արեան մէջ մտցնելու և գայն զօ տցնելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին. այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմագէտներէն Պիլեօն՝ Օ վՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը, ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ գրգռումներու պատճառով անկարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անհրաժեշտ է որ Օ վՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ Ovo-Lécithine Billon առնեն։ Օ վօ լէսիթին Պիլէօնը որ ամէնէն ազդու դեղն է լաքտոֆոսֆատին, ընդունուած է Ֆրանսայի բժշկական Ակադեմիին և կը ծախսուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փոփաքիք տեսնել նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք եռանսի նման զգուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, ու փուքայէք գնել։

VILLACABRAS

ալկարկահուչակ մաքրողականն, որ բնական ազիւրներէն բաղդէօտեան դրութեամբ գտուած յատակ ջուր մըն է և չատ դիւրու կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱԿԱՊՐԱՆ ուրիշ ուռոդական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առտուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱԿԱՊՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել։ բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Գնդուածութիւն, գլխուցաւ և սառամքի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքապրան խմեն, կազատին անդուձենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախսուի ամէն դեղաբաններու և դեղավաճառատուներու մէջ։

504

ՊԷՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ
ԱՆՈՒՆՈՎ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Նբ/յակաան ծրամանագրով արտօնուած
1853 տեսպ. 26ին կատարուած
հակոդուբեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Քր. 967,321,496
Պահեստի դրամ Քր. 270,096,743

ՊԷՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանքի, ոչխար, ոսկեղ. ցեկեանս թոշակ, եւն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ֆրանսական ապահովագրութիւն կնոջ վրայ. ամանց բնչելու դեղերու

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ ուրոյ ու որդիներու համար ոչխար մը, տարեկան փոքր վճարումներով։—(մեկնոյն այս յանձնները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն ոզգենաւի, երկաթուղիի, թիւնելի եւն. ապրանքներու դէմ ամբողջ կեանքին համար, յարաբերական փոքր վճարումով մը, սկսեալ Մէկ ՖՐԱՆՆԷ. և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 յարաք, այսինքն 52 ֆրանք), այսպէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ելլայ 10,000 ֆր.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արիաձէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատուն.—ՍՍՐ. ԳԱԶՈ. ՊԱՆՈՒ
Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ
Ղալաթիա, Սամ. Պանքային դէմը, Քնայէթ Խան, թիւ 7, 8, 9։

ԻԻՆԻՕՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
Ապահովագրական Ընկերութիւն
Հաստատեալ ի Բարիզ 1828—1829
Վանտոմի հրապարակ թիւ 9 սեփական շէնքին մէջ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	252	Միլիոն ֆրանք
1900ին գանձուած ապահովագին	21	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	107	» »
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	19	Միլիոն »

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	120	Միլիոն ֆրանք
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	260	»
Դրամագլուխ և պահեստ	153	» »
1900ին գանձուած ապահովագին	17	» »

Արեւելքի համար մասնաւոր ասիացոյց գնդիտ գիներով։ Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կնքելով աւելի գերազանց քան ուրիշ ոչ և իր ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարուէ տարի աւելիանալ վճարում, որով ինչիոնի ապահովագրողք ՁՈՐՄ են այն վնասներէն և յուսախաբութիւններէն, որոց կ'ենթարկուին միշտ այն անձինք, որ շահաբաժիններու բարդման (accumulation des bénéfices) ՕՐԻՒ և ՎՆԱՍԱԿԱՐ դրամաշրջանի գործող ընկերութեանց կ'ապահովագրուին։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Տնօրէնութիւն
Կ. Պոլիս, Կալաթա, Թաշխանարուն Խան, Օսմ. Պանքային դիմաց։

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՑՍԵՐ 1881ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ
Ընկերութիւնը Սանկտ Պետերբուրգ, Բեռլին

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արդիւնաբերական ճամբարներու, երկաթուղիի ու շքեղանոցի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցի խորտակուելու դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Ընդհանուր ռեզերվ	12,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ընդհանուր տնօրէն Ա. ՀԻՒՐՍԻԶ
Ընդհ. գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՕՖՈՐ ԸԼԵՐԻՆ

Ընդ. բանակ մանրամասնութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափ ն վրայ, հոն մ քաղաքն տեղը գործակալութեան գրասենեակը։ 524

Ֆիսի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

Ch^les FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

524

ՊԱԼՔԱՆ
ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Քր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, տղոց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգագրութիւններով, յաճախաւոր ոսկերով ու նպաստաւոր պայմաններով, ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութիւնէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛չ է տարարուութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնապատութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու զարգացային, եթէ առանց իմաց տրելու ալ կատարուի։ Նմանապէս ո՛չ է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 ֆ.։

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 ֆրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱՌՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, յոգնեալներու մարմին աշխարհս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի չահաբաժին է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ՔՐԻՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԻԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿՍՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Ղալաթիա, Մերբէլաթի փողոց, Ճէպէճի խան թիւ 4։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՍ
Ընդմէջ Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեռայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1089	Գոմմ	1497	Կոզզ	1011	Մալմ	724	Բոզարիս	186
Ալէքթ	3607	Գոնիկ	2906	Կրուտնս	1695	Մարենկս	2273	Սարֆս	1113
Անտէլս	1541	Գորսս	893	Հիրս	775	Մարգէլլս	3709	Ցիրիս	1735
Արիսզզս	2377	Տիտս	4311	Հիտալիս	1581	Միքստս	3557	Միվիս	1193
Գասանս	1822	Տամինս	937	Հինտս	372	Միլս	1057	Սբէրս	1200
Գորսիրինս	1264	Տուրս	2383	Հորատիս	3600	Մոնդէպլլս	1735	Թասսս	1328
Գրավս	1076	Տրաբս	1713	Հումպէր	593	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թորիս	3827
Գըֆֆալս	4431	Իպլրս	2464	Իտանս	5540	Օհիս	4100	Փոլէտս	1470
Դէյրս	1671	Էլտորատս	1520	Ֆիտնս	1080	Ոնգարիս	4036	Թորբիտս	487
Գալիբաս	1337	Էբրաս	1841	Ֆլէսս	1053	Օրլանս	1535	Ուրպինս	2429
Գասէտ	1244	Ֆիտս	954	Ֆոլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասրս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Ֆուլնս	1700	Բոլս	510	Վոլս	1289
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բիալոս	2229	Զոլթուրնս	2396
Սիսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լէքանդս	2272	Բինատս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Կալիլէս	3060	Լիվրպնս	1643	Բոլս	1613	Զէրս	1200
Գոլորատս	4235	Կիդանս	1243	Լօրէնցս	13191	Բսմէս	1789		

Թօքիս չոգենաւը, նաւապետ Ճօն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած պարապած և Օտեսա ուղեւորած է։

Օթիլլս չոգենաւը, նաւապետ Ճօսըն, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 23—24, Գրիւքիւ Միւսէթ խան, Ղալաթիա 377

ԸՆԴՀ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ
ՀՈՒՆԳ ԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնեալ 1857ին Արքայական հրովարտակով, կեդրոնատեղի Ընկ. Բէրբա

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Վճարեալ գումարներ	Երաշխաւորութեան գումարներ	Ապահովագրեալ գումարներ
332 միլիոն ֆրանք	114 միլիոն ֆրանք	461,093,390 ֆրանք

Սոյն Ընկերութիւնը կեանքի վրայ կ'ապահովագրէ ամէնէն նպաստաւոր պայմաններով և անմրցելի դիներով։ Ապահովագրութիւն մահուան պարագային, շահաբաժին մասնակցութեամբ և երաշխաւորուած տոկոսի սակերով։ Ապահովագրութիւն օժիտներու և կենսատեւ թոշակներու համար։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ը կերտ թեան գրասենեակը Պալիս Պարնաթան խան։ Ընկերութեան մասին դիմել Օ.մ. Կայս. Պանքային

Ընդհանուր գործակալ ամբողջ Թուրքիոյ համար
ՈՐԴԻՐ ՆԻՍԻՄ ՊԱՐՆԱԹԱՆ

747 18—53

ERNEST GLAVANY
ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՐՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՑԻ ԿԱՐԳԸ, ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ

Սոյն դրամատունը կը վճառէ ամէն տեսակ արժէթուղթեր՝ իրենց գինին համեմատութեամբ՝ ամենայն 20 դրշ.էն մինչեւ 100 դրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ։ Դրամատունը՝ առաջ քաշուած միջակներու թիւերը նայելու և չահուած պարգեւները գանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ։

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կ'տրուի մեկնումով ստորագրուած և դրոշմուած։ Ապէ զատ արժէթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն ատենէն իսկ ամէն վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, չահ-ծը ամբողջապէս կ'առնէ։

Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն աղքատն անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժէթուղթի տէր ելլալ, և յայտնի է որ ամենայն 20 դրշ.ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չելլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ելլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը չահելու, և եթէ երբեք չչահի ալ, իր վճարումներուն շնորհիւ, յուսալիապէս արժէթուղթի տէր պիտի ելլայ, որ իրեն համար չահու աղբիւր մըն է։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ
1902 Մայիս 25էն սկսեալ մինչեւ ցնոր անօրինութիւն

Եւրոպական եզերքեն Կամուրջ

10 30	Գեպէր արնվ. զրչ. չենկ. պէյլ. օրթ. պէշլիք. գապաթաշ	20
10 40	Ա. Բ. Գալաթ եէնմ. մէզպ. պէօյ. Քրպ. եէնք. միրկ.	39
10 45	Եենիր. սթէն. էմիրկ. ը.հիս. պէպ. արն. զրչ. օրթ. պշկ.	45
11 30	Սթէն. մ.ըկ. ը. հիսար պէպէք արնվ. զրչ. օրթ. պշկիր.	22
11 40	Եենմ. մէզպ. պէօյր. Քրպ. ենք. միրկ. պշկիրթաշ	38
12 —	Գեյր. բշպ. Ենր. սթն. էմիրկ. ը. հիսար պէպէք, արն. զրչ. օրթ. պշկ.	43
12 40	Եեմ. մէզբ. պրտ. Քրպ. ենք. միրկ. պշկ.	4
1 15	Արնվ. զրչ. օրթ պշկ զապ՝շ.	23
1 30	Սթն. միրկ. Բ. հիս. պէպ. արն. զրչ. օրթ. պշկ.	34
1 50	Եեմ. մզբ. պրտ. Քրպ. ենք սթն. միրկ. պէշ. ուր. եւ կիր. ը.հիս. պէպ. արն. զրչ. օրթ.	37
2 40	Միրկ. ը. հիս. պէպ.արն. զրչ.օրթ.պշկ.	20
3 05	Եեմ. մ.կը. պրտ. Քրպ. ենք. սթէն. էմիրկ. պշկ. ուր. եւ կիր. Բ.հիս. պէպ. զրչ. օրթ.	32
3 50	Եմիրկ. ը. հիս. Գէպ. արն. զրչ. օրթ. պէշկ.	34
4 30	Եեմ. մզբպ. պէօյբ. Քրպ. Ենիր. սթն. միրկ. Բ. հիս. ա. ն. օրթ. պշկ.	40
4 55	Պէպէք արնվ. գ. չշ. օրթ. պշկ. գպթ.	37
6 —	Եեմ. մզպ. պրտ. Քրպ. ենք. միրկ. ը. հիս. արնվ. օրթ. պշկ.	39
6 —	Գէպ. արն. զրչ. չենկ. պէյլ. օրթ. պշկ. գապաթաշ բացի ուր. եւ կիր.	32
7 25	Եեմ. մզբպ. պրտ. Քրպ. պէշբ. ենք. սթէն. էմիլկ ը.հիս. պէպ. արնվ. զրչ. օրթ. պշկ.	20
9 30	Եեմ. մէզ. պէօյբ. Քրպ. ենք. սթ. միրկ. ը. հիս. պէպէք Արնվ. զրչ. Սրթ. պէշկ.	38
9 35	Միրկ. ը.ա.հիս. պէպէք արն. զրչ. օրթ. պշկ. բացի ուր. եւ կիր.է	43
10 35	Ա. Բ. Գալաթ եեմ. մէզպ. պէօյբ. Քրպ. ենք. միրկ. ա. հիս. պէպ. արնվ. զրչ. օրթ. պշկ. ուր. եւ կիր. եենի ուշալէն	37
11 —	Սթն. ը.հիսար պէպէք զրչ. պէյլ. օրթ. պէշկ. բացի ուր. եւ կիր.է	20
	ենք. Քրպ. պէօր. մզպ. եեմ.	39
4 15	Գպթ. պէշկ. օրթ. զրչ. արնվ. պէպ.	37
5 15	Եէշկ. օրթ. զրչ. արնվ. պէպէք բացի ուրբաթ եւ Ջրպկիէ	32
6	Գպթ. պէշկ. օրթ. զրչ. արնվ. պէպէք ը. հիս. միրկ, սթն. ենիր. Քրպ. պէշբտ. մզրպ. ենիմ. ը. ա. գալաց	46
6 40	Դպթ. պէշկ. զգկ. օրթ. պէյլ. չենկ. զրչ. արն. պէպէք գնտ. ա. հիսար Գնչ. միրկ.	22
7 30	Գշկ. օրթ. զրչ. արնվ. պէպ ը ը հիսար միրկէն ենիրկօյ պէյլզօղ Քրպ. պէօյբ. մէզբ. ենիմ.	38
8 30	Գապ. պշկ. օրթ. զրչ. արնվ. պէպէք ուր.հիս. միրկ. բացի ուրբ. եւ կիրակիէ	43
9 —	Գէշկ. միրկ. սթն. ենիր. Քրպ. պէշբտ. մզրպ. ենիմ. ա. ը. գալաց. ուրբաթ եւ կիրակի օրթ. զրչ. արնվ. պէպ. Բ. հիս.	37
9 55	Գէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. ը. հիս. միրկ. սթն. բացի ուր. եւ կիրակիէ	20
10 —	ենք. Քրպ. պէօյբ. մզբ. ենմ. ուրբաթ եւ կիրակի օրերը պէշկ. օրթ. զրչ. արնվ. Գէպ. ը. հիս. միրկ.	40
10 35	Գշկ. օրթ. զրչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա. ը. հիսար միրկ. գնչ. սթն. ենր. բշպ. պէշգ.	43
11 40	Եսիր. Քրպ. պէշբտ. մզբպ. ենմ. ուր. եւ կիրակի ը. հիսար	28
11 45	Գշկ. Օրթ. արնվ. պէպ. Բ. հիս. միրկ. սթէն. ենիր.	45
12 05	Գէշկ. օրթ. զրչ արնվ. պէպ.	22

Կամուրջեն ասիական եզերք

12 15	Գէշկ. գգկ. պէյլ. չենկ. վնիր. գնտ. ա. հիս. գնչ. չպբ. բշպ. պէշբ. Քրպ. մզպ. ենմ.	20
8 45	Գէշբ. գգկն. պէյլ. չենկ. վնիր. գնտ. Ա. հիս. գնչ. չպբ. բշպ. պպզ.	45
10 10	Դպթ. պէշկ. գգկ. պէյլ. չենկ. վնբ. բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ	34
10 25	Գէշկ. գնտլ. Ա. հիս. գանչ. չպզ. բշպ. պէշգ. ըրնպ. մզբպ. Բ.Ա. գալաց ուրբաթ եւ կիրակի օրթ պէյլ. չենկ. վնբ.	39
10 50	Դպթ. պէշկ. գգկ. պէյլ. չէնկ. վնբ. գնտ. ա. ը. հիս. պէպէք բացի ուր. եւ կիր.է	32
11 3	Գէշ. գնտլ. ա. հիս. գանչ. բշպ. պէշգօղ ուրբաթ եւ կիրակի պէյլ. չենկ. վնիր.	44
11 35	Գշկ. գգկ. պէյլ. չենկ. վնբ. գնտ. ա. հիսար	34
12 1	Սկտ. գգկն. չէնկ. արնվ.	20

Զիկ զակ շոգենաւերու ելթիւնկուրիւնը

Վոսփորեն

6 05	Գէյգ. ենիր. գնչ. միրկ. ը. ա. հիսար գնտլ. պէպէք արնվ. զրչ. չենկ. պէյլ. օրթ. գգկ. պչ.հկ. սկտ.	23

Կամուրջեն

1 50	Դպթ. պէշկ. գգկ. օրթ. պէյլ. չենկ. զրչ. արնվ. պէպէք գնտ. ա. ը. հիսար	43
3 25	Դպթշ. պէշ. սկտ. գգկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. զրչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա.ը.հիս. միրկ. գնչ. սթն. ենիր. բշպ. պէշգ.	28
9 15	Գշկ. գգկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. զրչ. արնվ. գնտ. ա. հիսար	44

Ուրբաթ եւ կիրակի օրերը

Կամուրջեն

2 —	Գէշկ. ենք. Քրպ. պէ՝բտ. մզրպ. ենմ.	
5 15	Եշկ. օրթ. զրչ. արնվ. պէպէք ը. հիսար միրկ. ենք. Քրպ. պէշբտ. մզպ. ենմ.	
7 —	Գէշկ. տրնվ. միրկ. ենք. Քրպ. պէշբտ. մզպ. ենիմահ.	
8 15	Գէշկ. օրթ. արնվ. պէպէք ա. հիս. միրկ. ենք. Քրպ. պէշբտ. մզպ. ենմ.	

Վոսփորեն

3 45	Ենմ. մզպ. պէշբտ. Քրպ. պէշբ. բշպ. գնչ ա. հիսար գնտ. վնբ. չենկ. պէյլ.	
8 45	Ենմ. մզպ. պէշբտ. Քրպ. ենիր. միրկ. ը. հիսար պէպէք արնվ. զրչ. օրթ. պէքն.	
10 15	Մզպ. պէշբտ. Քրպ. ենք. միրկ. պէշկ.	
10 30	Մզպ. պէշբտ. Քրպ. պէշբ. բշպ. չպբլ. գնչ. ա. հիսար գնտ. վնիր. չենկ. պէյլ. գգկ. սկիւտար	
11 30	Մզպ. պէշբտ. Քրպ. ենիր արնվ. գպթշ.	
11 40	Ուղղակի Գէշկիկեաշ Արնավուտգեղէն	

ՏՈՔԹԷՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ
Ծանօր ասամնարոյժ Բարիզի
Ի Սիրէ՝ ոը Բէրա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 ը. Ա.), Բ.ն և Ուրբ կէս օրէն ետ Սիրտիկի գեղարան Նարատ. Կնոջի օրերը ժամադրութեամբ.

Աղբատաց Հրի 490

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական Նրբեւեկութիւններ

Գշ.	20/2	Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դշ.	21/3	Իզմիր, Բիրէ, Ալեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, հաղորդակցութիւն Ալեքսանդրիէն Բոր Սաիտ, Եաֆա, Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ-ին յետ միջօրէի։
Դշ.	21/3	Գուրիայ, Վառնա, Սուխում ժամը 3ին յետ միջօրէի։
Եշ.	12/4	Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսուն, Օրու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Իրիզ, Զանգուլդակ ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Եշ.	22/4	Սուխումարշ ժամը 9ին միջօրէէն առաջ։
Ուր.	23/5	Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Երբ.	24/6	Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Քարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սաիտ, Ալեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՄԱՐԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱԲԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՄԵՏՆԻՈՒՄՆԵՐ

Սեպտ. 2էն Սիրոսսի ոը Մարսիլիա։
Ծանօթ ուղղակի Բարիզի համար։
Առաջին կարգ։ 245 ֆրանք։ Բ. կարգ 175 ֆ. Ն.որ. Ն.որ. Թանց համար գիր. Գ. Գ.ոնարանի Թ.ի Հ.ոնէ ԷՊՕՍԻՆ ժամ։ 516 Թ. ՌԸՔՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլի եւ Արեւելեցի միջեւ։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիրջորիան	10700	Յրանիա	3300
Ռամլեեան	10500	Էթիրշիրն	3300
Քէլտրիան	10500	Ալրբ.ըն	3000
Լանքասթրիան	9000	Ալպէրիան	3300
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3000
Գոլոմպիան	8000	Ազէնիան	2800
Ճորճիան	8000	Անտալուզիան	2300
Ֆասրոնիան	8000	Ազգաշիրն	2300
Ֆիրմինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեօ	900
Վալսենիան	3700	Օրբոզ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպոն	800
Տասպանն	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքի այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը դրկել չոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ա. նկի տեղեկութեանց համար գիր.
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԻԷՆ
600 Ղալաթիա, քարափին վրայ մաքսատան հին տեղը

ՖԻՆԼԷՅՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆՍԻԱՑԻՆ
Որ ամիսը երկու անգամ կը բանին
Լիվերբուլի եւ Արեւելեցի միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվէրնիա	18900	Ցիլանիա	5598
Սարսոնիա	18900	Քանարիոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրոս	3329
Քամբրանիա	12950	Բալտա	2945
Սուլիանիա	8843	Թրիա	2936
Ուսմբրիա	8128	Սիրրիա	2935
Էթիոբիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Սէրբոս	2 81
Ուրանի	7269	Նէրպուրկ	16 4

Վերիա չոգենաւը, նաւապետ Գրոսրը, ընդհանուր վաճառքով Լիվերբուլէն հոս պիտի հասնի սեպ եմրեր 30ին։
Դիմել առ